

5 ΑΔΙΔΑΚΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΓΙΑ ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΕ ΠΛΗΡΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ & ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ

Ekpaidevi

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ, Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΘΕΜΑ 2, 29551

**Αἰσχίνης, Κατὰ Κτησιφώντος, §§169-170
(έκδ.Παρίσι: LesBellesLettres, 1928, ανατ. 1962)**

Στο παρακάτω απόσπασμα ο ρήτορας καταγράφει τα χαρακτηριστικά ενός δημοκρατικού πολίτη.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (Γ. Κορδάτος & Η. Ηλιού 1939. Διασκευή)	ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (Κ. Αργύρης. χ.χ.)
Οἶμαι τοίνυν ἅπαντας ἂν ὑμᾶς ὁμολογήσαι τάδε δεῖν ὑπάρξαι τῷ δημοτικῷ, πρῶτον μὲν ἐλευθέρων εἶναι καὶ πρὸς πατρός καὶ πρὸς μητρός,	Φρονῶ λοιπόν ότι όλοι σας θα συμφωνήσετε μαζί μου ότι οι εξής είναι (οι κύριες) ιδιότητες του δημοκρατικού ανθρώπου: Πρώτον πρέπει από πατέρα και μητέρα να έχει γεννηθεί ελεύθερος	Νομίζω λοιπόν ότι όλοι θα συμφωνήσετε πως ο δημοκρατικός άνδρας πρέπει να έχη τα εξής πλεονεκτήματα. Πρώτα πρώτα πρέπει να είναι ελεύθερος κι από πατέρα κι από μάνα,
ἵνα μὴ διὰ τὴν περὶ τὸ γένος ἀτυχίαν δυσμενῆς ᾖ τοῖς νόμοις,	για να μην αντιπαθῇ τους νόμους * λόγω της ατυχίας του, του να μη γεννηθῇ από ελευθέρους γονεῖς.	για να μην αντιπαθῇ τους νόμους* εξ αιτίας της ατυχίας του να μη γεννηθῇ από ελευθέρους γονεῖς.
οἱ σφῶζουσι τὴν δημοκρατίαν,	*που είναι το θεμέλιο του λαοκρατικού μας πολιτεύματος,	*που στηρίζουν τη δημοκρατία,
***δεύτερον δ' ἀπὸ τῶν προγόνων εὐεργεσίαν τινὰ αὐτῷ πρὸς τὸν δῆμον ὑπάρχειν,	Δεύτερον οι πρόγονοί του να ἔχουν προσφέρει κάποια ευεργεσία στον δήμο,	Δεύτερο πρέπει οι πρόγονοί του να έχουν κάμη κάποια εργασία στο δήμο
***ἢ τό γ' ἀναγκαιότατον μηδεμίαν ἐχθραν,	ή, πράγμα που είναι αναγκαιότατο, να μη υπάρχει εκ μέρους των προγόνων ουδεμία ἐχθρα (κατὰ του πολιτεύματος)	ή τουλάχιστον, πράγμα που είναι πολύ αναγκαίο, να μην είχαν ποτέ καμιά εχθροπάθεια με το δήμο,
ἵνα μὴ βοηθῶν τοῖς τῶν προγόνων ἀτυχήμασι κακῶς ἐπιχειρῇ ποιεῖν τὴν πόλιν.	και τούτο για να μην επιχειρήσει να κάνει κακό στην πόλη, εκδικούμενος για τα ατυχήματα των προγόνων του.	για να μην επιχειρήση να κάμη κακό στην πόλη θέλοντας να εκδικηθῇ τα όσα ἔπαθαν οι πρόγονοί του απ' αυτήν.
Τρίτον σῶφρονα καὶ μέτριον χρή πεφυκέναι αὐτὸν πρὸς τὴν καθ' ἡμέραν δίαιταν,	Τρίτον, ως προς τον καθημερινό τρόπον της ζωῆς του, πρέπει εξ ιδιοσυγκρασίας να εἶναι σῶφρων και ολιγοδάπανος,	Τρίτο πρέπει να εἶναι από φυσικού του μυαλωμένος και μετρημένος στην καθημερινή του ζωή,
ὅπως μὴ διὰ τὴν ἀσέλγειαν τῆς δαπάνης δωροδοκῇ κατὰ τοῦ δήμου.	για να μην αναγκάζεται, για την ικανοποίηση των ακολάστων δαπανών του, να χρηματίζεται προς βλάβη του δήμου.	για να μη δωροδοκεῖται εις βάρος του δήμου, για ν' ανταποκριθῇ στα έξοδα των ακολάστων επιθυμιών του.
Τέταρτον εὐγνώμονα καὶ δυνατόν εἰπεῖν·	Τέταρτον να εἶναι δυνατός και στοχαστικός εις το λέγειν.	Τέταρτο να εἶναι στοχαστικός και ικανός ρήτορας,
καλὸν γὰρ τὴν μὲν διάνοιαν προαιρεῖσθαι τὰ βέλτιστα, τὴν δὲ παιδείαν τὴν τοῦ ρήτορος καὶ τὸν λόγον πείθειν τοὺς ἀκούοντας·	Διότι εἶναι καλόν, δια μεν της σκέψεώς του να προτείνει τα βέλτιστα στην Πολιτεία, διά δε της μορφώσεώς του να εἶναι ικανός εις το λέγειν και να πείθει τους ακροατές του.	γιατί καλό εἶναι η σκέψη του να διαλέγῃ το καλύτερο για την πόλη κι η μόρφωση κι η ευφράδεια του ρήτορα να πείθουν τους ακροατές.
εἰ δὲ μή,	Εάν δεν υπάρχουν και τα δύο	Εάν δεν έχη και τα δυο,
τὴν γ' εὐγνωμοσύνην αἰεὶ προτακτέον τοῦ λόγου.	τότε προτιμότερα της δυνάμεως του λόγου εἶναι η χρηστότης.	τότε η στοχαστικότης εἶναι προτιμότερη απ' τη ρητορική ικανότητα.
Πέμπτον ἀνδρεῖον εἶναι τὴν ψυχὴν,	Πέμπτον ο φίλος του δήμου πρέπει να εἶναι γενναῖοψυχος	Πέμπτο να εἶναι γενναῖοψυχος,
ἵνα μὴ παρὰ τὰ δεινὰ καὶ τοὺς κινδύνους ἐγκαταλίπῃ τὸν δῆμον.	για να μην εγκαταλείπει τον λαό, εν καιρώ κινδύνων και πολέμων.	για να μην εγκαταλείπῃ το λαό στις κρίσιμες περιστάσεις και στους κινδύνους.
τὸν δ' ὀλιγαρχικὸν πάντα δεῖ τᾶναντία τούτων ἔχειν.	Όσον αφορά τον ολιγαρχικό, αυτός πρέπει να ἔχει όλες τις αντίθετες ιδιότητες του δημοκρατικού ανθρώπου.	Κι ο ολιγαρχικός πρέπει να έχη χαρακτηριστικά αντίθετα απ' αυτά.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΧΑΙΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΔΙΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΓΙΑ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ	ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Οἶμαι τοῖνυν ἅπαντας ἂν ὑμᾶς ὁμολογήσαι τάδε δεῖν ὑπάρξαι τῷ δημοτικῷ, πρῶτον μὲν ἐλεύθερον εἶναι καὶ πρὸς πατρός καὶ πρὸς μητρός.	Κύρια πρόταση κρίσεως, που εκφέρεται με οριστική ενεστώτα και δηλώνει το πραγματικό στο παρόν. Οἶμαι: ρήμα (ἐγώ): υποκείμενο στο Οἶμαι ἂν ὁμολογήσαι: αντικείμενο στο Οἶμαι & ειδικό απαρέμφατο ὑμᾶς: υποκείμενο στο ἂν ὁμολογήσαι (ετεροπροσωπία) ἅπαντας: ονοματικός ομοιόπτωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο ὑμᾶς τάδε: υποκείμενο (σε αιτιατική πτώση) στο ὑπάρξαι (ετεροπροσωπία) δεῖν: αντικείμενο στο ἂν ὁμολογήσαι & ειδικό απαρέμφατο ὑπάρξαι: υποκείμενο στο δεῖν & τελικό απαρέμφατο (ετεροπροσωπία) τῷ δημοτικῷ: δοτική προσωπική κτητική, από το υπαρκτικό ρήμα ὑπάρξαι Κύρια πρόταση κρίσεως, που εκφέρεται με οριστική ενεστώτα και δηλώνει το πραγματικό στο παρόν. πρῶτον: επιρρηματικός προσδιορισμός της σειράς στο εἶναι εἶναι: επεξήγηση στο τάδε, τελικό απαρέμφατο ως υποκείμενο στο εννοούμενο δεῖ δεῖ: εννοούμενο ρήμα δημοτικόν: εννοούμενο υποκείμενο στο εἶναι ἐλεύθερον: κατηγορούμενο στο δημοτικόν εξαιτίας του συνδετικού εἶναι πρὸς πατρός: εμπρόθετος προσδιορισμός της καταγωγής πρὸς μητρός: εμπρόθετος προσδιορισμός της καταγωγής	Νομίζω λοιπόν <u>ὅτι ὅλοι εσείς θα συμφωνούσατε πῶς</u> <u>στον δημοκρατικό άνδρα</u> <u>πρέπει να υπάρχουν αυτά</u>, <u>πρώτον πρέπει</u> <u>ελεύθερος να είναι κι από πατέρα κι από μητέρα,</u>	Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό στο παρόν. νομίζω: ρήμα. εγώ: εννοούμενο υποκείμενο στο «νομίζω». Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο «ὅτι», εκφέρεται με δυνητική οριστική (θα + οριστική παρατατικού), γιατί δηλώνει το πιθανό ή το δυνατό, εξαρτάται από το δοξαστικό ρήμα «νομίζω» και λειτουργεί ως αντικείμενο σε αυτό. εσείς: υποκείμενο στο «θα συμφωνούσατε». ὅλοι: κατηγορηματικός προσδιορισμός στο «εσείς». θα συμφωνούσατε: ρήμα. Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο «πῶς», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό στο παρόν, εξαρτάται από το ρήμα «θα συμφωνούσατε» και λειτουργεί ως αντικείμενο σε αυτό. πρέπει: πρόσωπο ρήμα. στον δημοκρατικό άνδρα να υπάρχουν αυτά: υποκείμενο στο πρέπει Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, η οποία εισάγεται με το βουλητικό μόριο «να», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και λειτουργεί ως υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «πρέπει». υπάρχουν: ρήμα της βουλητικής πρότασης. αυτά: υποκείμενο στο «να υπάρχουν». στον άνδρα: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της αναφοράς στο «πρέπει να υπάρχουν»· δηλώνει σε ποιον πρέπει να υπάρχουν αυτά. δημοκρατικό: επιθετικός προσδιορισμός στο «άνδρα». Κύρια πρόταση κρίσεως, που εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό στο παρόν και διαχρονικά (λειτουργεί επεξηγηματικά ως προς τη δεικτική αντωνυμία «αυτά» και παρουσιάζει το πρώτο γνώρισμα που πρέπει να διαθέτει ο δημοκρατικός άνδρας).

			πρώτον: επιρρηματικός προσδιορισμός της σειράς. πρέπει: απρόσωπο ρήμα. να είναι ελεύθερος κι από πατέρα κι από μητέρα: υποκείμενο στο πρέπει Δευτερεύουσα ονοματική βουλευτική πρόταση, η οποία εισάγεται με το βουλευτικό μόριο «να», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και λειτουργεί ως υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «πρέπει». να είναι: συνδετικό ρήμα. ο δημοκρατικός άνδρας / αυτός: εννοούμενο υποκείμενο στο «να είναι». ελεύθερος: κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο του «να είναι». κι από πατέρα κι από μητέρα: εμπρόθετοι ονοματικοί προσδιορισμοί της καταγωγής στο «ελεύθερος». Δηλώνουν ότι πρέπει να προέρχεται από ελεύθερο πατέρα και ελεύθερη μητέρα.
ἵνα μὴ διὰ τὴν περὶ τὸ γένος ἀτυχίαν δυσμενὴς ᾦ τοῖς νόμοις,	Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, που εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο ἵνα, εκφέρεται με υποτακτική γιατί δηλώνει σκοπό προσδοκώμενο με βεβαιότητα και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο ρήμα της κύριας. διὰ τὴν ἀτυχίαν: εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας περὶ τὸ γένος: εμπρόθετος προσδιορισμός της αναφοράς δυσμενής: κατηγορούμενο στο οὗτος, το εννοούμενο υποκείμενο του ρήματος ᾗ: ρήμα οὗτος: εννοούμενο υποκείμενο στο ᾗ τοῖς νόμοις: δοτική αντικειμενική στο δυσμενής	για να μην, εξαιτίας της ατυχίας της καταγωγής, είναι δυσμενής προς τους νόμους.	Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο «για να» και άρνηση «μην», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και δηλώνει τον σκοπό για τον οποίο πρέπει ο δημοκρατικός άνδρας να είναι ελεύθερος και από τους δύο γονείς. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο «πρέπει ελεύθερος να είναι». να είναι: συνδετικό ρήμα. αυτός / ο δημοκρατικός άνδρας: εννοούμενο υποκείμενο στο «να είναι». αντίθετος: κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο του «να είναι». προς τους νόμους: εμπρόθετος ονοματικός προσδιορισμός που συμπληρώνει τη σημασία του επιθέτου «αντίθετος». εξαιτίας της ατυχίας: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο «να είναι αντίθετος». της καταγωγής: γενική αντικειμενική στο αφηρημένο ουσιαστικό «ατυχίας», δηλαδή «η ατυχία που αφορά την καταγωγή».
οἱ σφῶζουσι τὴν δημοκρατίαν,	Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση, που εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία οἱ και εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό στο παρόν και λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο «νόμους» της προηγούμενης πρότασης οἱ: υποκείμενο στο σφῶζουσι σφῶζουσι: ρήμα τὴν δημοκρατίαν: αντικείμενο στο σφῶζουσι	οι οποίοι σώζουν την δημοκρατία	Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική προσδιοριστική πρόταση, η οποία εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία «οι οποίοι», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό στο παρόν, και λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο ουσιαστικό «τους νόμους» της προηγούμενης πρότασης. οι οποίοι: αναφορική αντωνυμία, υποκείμενο στο ρήμα «σώζουν». Αναφέρεται στους «νόμους». σώζουν: ρήμα. τη δημοκρατία: αντικείμενο στο ρήμα «σώζουν».

***δεύτερον δ' ἀπὸ τῶν προγόνων εὐεργεσίαν τινὰ αὐτῷ πρὸς τὸν δῆμον ὑπάρχειν,	Κύρια πρόταση κρίσεως, που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. δεύτερον: επιρρηματικός προσδιορισμός της σειράς στο ὑπάρχειν ἀπὸ τῶν προγόνων: εμπρόθετος προσδιορισμός της προέλευσης στο ὑπάρχειν εὐεργεσίαν: υποκείμενο στο ὑπάρχειν, ετεροπροσωπία. τινὰ: ονοματικός ομοιόπρωτος επιθετικός προσδιορισμός στο εὐεργεσίαν αὐτῷ: δοτική προσωπική κτητική ἀπὸ το ὑπάρχειν πρὸς τὸν δῆμον: εμπρόθετος προσδιορισμός μεταφορικά της κατεύθυνσης. ὑπάρχειν: επεξήγηση στο τάδε, τελικό απαρέμφατο ως υποκείμενο στο εννοούμενο δεῖ δεῖ: εννοούμενο ρήμα	Δεύτερον ἀπὸ τους προγόνους κάποια ευεργεσία πρὸς τον δῆμο πρέπει να ὑπάρχει για αυτόν	Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό στο παρόν. Συνδέεται νοηματικά με το προηγούμενο «πρώτον» και επεξηγεί τη δεικτική αντωνυμία «αυτά», παρουσιάζοντας το δεύτερο γνώρισμα του δημοκρατικού άνδρα. δεύτερον: επιρρηματικός προσδιορισμός της σειράς στο «πρέπει να έχει γίνει». πρέπει: απρόσωπο ρήμα. να έχει γίνει κάποια ευεργεσία πρὸς τον δῆμο ἀπὸ τους προγόνους: δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση ως υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «πρέπει». Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, η οποία εισάγεται με το βουλητικό μόριο «να», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και λειτουργεί ως υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «πρέπει». να ὑπάρχει: ρήμα. ευεργεσία: υποκείμενο στο «να έχει γίνει». κάποια: αόριστη αντωνυμία, επιθετικός προσδιορισμός στο «ευεργεσία». ἀπὸ τους προγόνους: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο «να έχει γίνει», γιατί δηλώνει ποιοι έχουν πραγματοποιήσει την ευεργεσία. πρὸς τον δῆμο: εμπρόθετος ονοματικός προσδιορισμός της αναφοράς στο ουσιαστικό «ευεργεσία»· δηλώνει πρὸς ποιον κατευθύνεται η ευεργεσία. για αυτόν: εμπρόθετος προσδιορισμός της αναφοράς· αναφέρεται στον δημοκρατικό άνδρα.
***ἢ τό γ' ἀναγκαιότατον μηδεμίαν ἔχθραν,	Κύρια πρόταση κρίσεως, που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. τό ἀναγκαιότατον: προεξαγγελτική παράθεση στο ἔχθραν μηδεμίαν: ονοματικός ομοιόπρωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἔχθραν ἔχθραν: υποκείμενο στο ὑπάρχειν	ἢ το πιο αναγκαίο, καμία ἔχθρα	Ελλειπτική πρόταση, η οποία συνδέεται διαζευκτικά με την προηγούμενη μέσω του διαζευκτικού συνδέσμου «ή». Ολοκληρωμένη η πρόταση θα ήταν: «ή, το πιο αναγκαίο, πρέπει να μην έχει υπάρξει καμία ἔχθρα των προγόνων του πρὸς τον δῆμο». να μην έχει υπάρξει: εννοούμενο ρήμα το πιο αναγκαίο: παρενθετική επεξηγηματική φράση, η οποία χαρακτηρίζει τη δεύτερη προϋπόθεση ως απολύτως αναγκαία. Ισοδυναμεί με τη φράση «πράγμα που είναι το πιο αναγκαίο». ἔχθρα: υποκείμενο στο εννοούμενο «να μην έχει υπάρξει». καμία: αόριστη αντωνυμία, επιθετικός προσδιορισμός στο «ἔχθρα». των προγόνων του: γενική κτητική στο «ἔχθρα».

			προς τον δήμο: εννοούμενος εμπρόθετος ονοματικός προσδιορισμός της αναφοράς στο «έχθρα».
ἵνα μὴ βοηθῶν τοῖς τῶν προγόνων ἀτυχήμασι κακῶς ἐπιχειρῇ ποιεῖν τὴν πόλιν.	Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, που εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο ἵνα, εκφέρεται με υποτακτική αορίστου γιατί δηλώνει σκοπό προσδοκώμενο με βεβαιότητα και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο ρήμα της κύριας. ἐπιχειρῇ: ρήμα οὗτος: εννοούμενο υποκείμενο στο ἐπιχειρῇ και στη μετοχή βοηθῶν και στο απαρέμφατο ποιεῖν. ποιεῖν: αντικείμενο στο ἐπιχειρῇ και τελικό απαρέμφατο. τὴν πόλιν: αντικείμενο στο ποιεῖν βοηθῶν: χρονικοῦποθετική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο οὗτος του ρήματος ἐπιχειρῇ τοῖς ἀτυχήμασι: αντικείμενο στη μετοχή βοηθῶν τῶν προγόνων: γενική υποκειμενική στο ἀτυχήμασι κακῶς: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο ποιεῖν	για να μην επιχειρήσει να βλάπτει την πόλη εκδικούμενος για τα ατυχήματα των προγόνων του.	Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο «για να» και άρνηση «μην», εκφέρεται με υποτακτική αορίστου και δηλώνει τον σκοπό για τον οποίο πρέπει να μην υπάρχει έχθρα των προγόνων του προς τον δήμο. να μην επιχειρήσει: ρήμα. ο δημοκρατικός άνδρας / αυτός: εννοούμενο υποκείμενο στο «επιχειρήσει». να βλάπτει την πόλη: δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση ως αντικείμενο στο «επιχειρήσει». Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, η οποία εισάγεται με το βουλητικό μόριο «να», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «επιχειρήσει». βλάπτει: ρήμα της βουλητικής πρότασης. ο δημοκρατικός άνδρας / αυτός: εννοούμενο υποκείμενο στο «να βλάπτει». την πόλη: αντικείμενο στο «να βλάπτει». εκδικούμενος: επιρρηματική τροπική / αιτιολογική μετοχή, συνημμένη στο εννοούμενο υποκείμενο «ο δημοκρατικός άνδρας». για τα ατυχήματα: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο «εκδικούμενος» των προγόνων: γενική κτητική στο «ατυχήματα». του: γενική κτητική στο «προγόνων».
Τρίτον σόφρονα και μέτριον χρή πεφυκέναι αὐτὸν πρὸς τὴν καθ' ἡμέραν δίαιταν,	Κύρια πρόταση κρίσεως, που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. Τρίτον: επιρρηματικός προσδιορισμός της σειράς στο πεφυκέναι σόφρονα: κατηγορούμενο στο αὐτὸν μέτριον: κατηγορούμενο στο αὐτὸν χρή: πρόσωπο ρήμα πεφυκέναι: υποκείμενο στο χρή & τελικό απαρέμφατο αὐτὸν: υποκείμενο στο πεφυκέναι (ετεροπροσωπία) πρὸς τὴν δίαιταν: εμπρόθετος προσδιορισμός της αναφοράς καθ' ἡμέραν: εμπρόθετος προσδιορισμός του χρόνου	Τρίτον μυαλωμένος και μετρημένος πρέπει να είναι από τη φύση του στην καθημερινή του ζωή,	Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό στο παρόν. Συνδέεται νοηματικά με το προηγούμενο «δεύτερον» και επεξηγεί τη δεικτική αντωνυμία «αυτά», παρουσιάζοντας το τρίτο γνώρισμα του δημοκρατικού άνδρα. τρίτον: επιρρηματικός προσδιορισμός της σειράς στο «πρέπει να έχει γίνει». πρέπει: πρόσωπο ρήμα. να είναι από τη φύση του στην καθημερινή του ζωή: δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση ως υποκείμενο στο πρόσωπο ρήμα «πρέπει». Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, η οποία εισάγεται με το βουλητικό μόριο «να», εκφέρεται με

			υποτακτική ενεστώτα και λειτουργεί ως υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «πρέπει». να είναι: ρήμα. ο δημοκρατικός άνδρας / αυτός: εννοούμενο υποκείμενο στο «να είναι». μυαλωμένος: κατηγορούμενο στο εννοούμενο ο δημοκρατικός άνδρας / αυτός μετρημένος: κατηγορούμενο στο εννοούμενο ο δημοκρατικός άνδρας / αυτός από τη φύση: εμπρόθετος προσδιορισμός της του: γενική κτητική στο φύση στην ζωή: αιτιατική της αναφοράς καθημερινή: επιθετικός προσδιορισμός στο ζωή του: γενική κτητική στο ζωή
<u>ὅπως μὴ διὰ τὴν ἀσέλγειαν τῆς δαπάνης</u> <u>δωροδοκῇ κατὰ τοῦ δήμου.</u>	Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, που εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο ὅπως μὴ, εκφέρεται με υποτακτική γιατί δηλώνει σκοπό προσδοκώμενο με βεβαιότητα και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο ρήμα της κύριας. διὰ τὴν ἀσέλγειαν: εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας στο δωροδοκῇ τῆς δαπάνης: γενική αντικειμενική // γενική της αιτίας στο ἀσέλγειαν δωροδοκῇ: ρήμα οὗτος :υποκείμενο του ρήματος - εννοείται κατὰ τοῦ δήμου: εμπρόθετος προσδιορισμός της εναντίωσης	για να μη δωροδοκεῖται εις βάρος του δήμου <u>για την ικανοποίηση των ακολάστων δαπανών του.</u>	Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο «για να» και άρνηση «μη», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και δηλώνει τον σκοπό για τον οποίο πρέπει ο δημοκρατικός άνδρας να είναι σώφρωνας και μετριοπαθής στον καθημερινό τρόπο ζωής του. για να μην δωροδοκεῖται: ρήμα. ο δημοκρατικός άνδρας / αυτός: εννοούμενο υποκείμενο στο «δωροδοκεῖται». εις βάρος του δήμου: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της εναντίωσης ή της βλάβης στο «δωροδοκεῖται» για την ικανοποίηση: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο «δωροδοκεῖται» των δαπανών: γενική αντικειμενική στο «ικανοποίηση» ακόλαστων: επιθετικός προσδιορισμός στο «δαπανών». του: γενική κτητική στο «δαπανών».
<u>Τέταρτον</u> <u>εὐγνώμονα καὶ</u> <u>δυνατὸν εἰπεῖν:</u>	Κύρια πρόταση κρίσεως, που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. Τέταρτον: επιρρηματικός προσδιορισμός της σειράς εὐγνώμονα: κατηγορούμενο στο εννοούμενο αὐτὸν δυνατὸν: κατηγορούμενο στο εννοούμενο αὐτὸν εἰπεῖν: απαρέμφατο της αναφοράς αὐτὸν: εννοούμενο υποκείμενο στο εννοούμενο πεφυκέναι χρή: εννοούμενο απρόσωπο ρήμα πεφυκέναι: εννοούμενο υποκείμενο στο χρή & τελικό απαρέμφατο	<u>Τέταρτο (πρέπει) να είναι στοχαστικός και ικανός ρήτορας.</u>	Ελλειπτική κύρια πρόταση κρίσεως, στην οποία εννοείται το απρόσωπο ρήμα «πρέπει» από τα προηγούμενα. Εκφέρεται με οριστική ενεστώτα και δηλώνει κάτι που θεωρείται αναγκαίο. Παρουσιάζει το τέταρτο γνώρισμα του δημοκρατικού άνδρα. τέταρτο: επιρρηματικός προσδιορισμός της σειράς στο εννοούμενο «πρέπει». πρέπει: εννοούμενο απρόσωπο ρήμα. να είναι στοχαστικός και ικανός ρήτορας: δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση ως υποκείμενο στο εννοούμενο απρόσωπο ρήμα «πρέπει». Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, η οποία εισάγεται με το βουλητικό μόριο «να», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και λειτουργεί

			ως υποκείμενο στο εννοούμενο απρόσωπο ρήμα «πρέπει». να είναι: ρήμα. ο δημοκρατικός άνδρας / αυτός: εννοούμενο υποκείμενο στο «να είναι». στοχαστικός: κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο «ο δημοκρατικός άνδρας». ρήτορας: κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο «ο δημοκρατικός άνδρας». ικανός: επιθετικός προσδιορισμός στο «ρήτορας».
καλὸν γὰρ τὴν μὲν διάνοιαν προαιρεῖσθαι τὰ βέλτιστα, τὴν δὲ παιδεῖαν τὴν τοῦ ῥήτορος καὶ τὸν λόγον πείθειν τοὺς ἀκούοντας·	Κύρια πρόταση κρίσεως, που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. καλὸν: (καλὸν ἐστί): απρόσωπη έκφραση τὴν διάνοιαν: υποκείμενο στο προαιρεῖσθαι προαιρεῖσθαι: υποκείμενο στο καλὸν ἐστί τὰ βέλτιστα: αντικείμενο στο προαιρεῖσθαι τὴν παιδεῖαν: υποκείμενο στο πείθειν, ετεροπροσωπία. τὴν τοῦ ῥήτορος: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο τὴν παιδεῖαν τὸν λόγον: υποκείμενο στο πείθειν πείθειν: υποκείμενο στο καλὸν ἐστί τοὺς ἀκούοντας: αντικείμενο στο πείθειν & αναφορική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της.	γιατί καλὸ ἐστὶ ἡ σκέψις του να επιλέγει το καλύτερο για τὴν πόλιν κι ἡ μόρφωσις κι ἡ ευφράδεια του ρήτορα να πείθουν τοὺς ακροατές.	Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο «γιατί», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει πραγματική και αντικειμενική αιτία, και αιτιολογεί γιατί ο δημοκρατικός άνδρας πρέπει να είναι στοχαστικός και ικανός ρήτορας. εἶναι: συνδεδετικό ρήμα, το οποίο χρησιμοποιείται απρόσωπα. καλὸ: κατηγορούμενο στις δύο βουλητικές προτάσεις που λειτουργούν ως υποκείμενα στο «εἶναι». Μαζί με το «εἶναι» σχηματίζει την απρόσωπη έκφραση «εἶναι καλὸ». Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, η οποία εισάγεται με το βουλητικό μόριο «να», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και λειτουργεί ως πρώτο υποκείμενο στην απρόσωπη έκφραση «εἶναι καλὸ». ἡ σκέψις: υποκείμενο στο «να διαλέγει». του: γενική κτητική στο «σκέψις». να διαλέγει: ρήμα. το καλύτερο: αντικείμενο στο «να διαλέγει». για τὴν πόλιν: εμπρόθετος ονοματικός προσδιορισμός της αναφοράς και της ωφέλειας στο «καλύτερο»· δηλώνει αυτό που είναι καλύτερο και ωφελιμότερο για τὴν πόλιν. Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, η οποία εισάγεται με το βουλητικό μόριο «να», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα, συνδέεται συμπλεκτικά με την προηγούμενη βουλητική πρόταση και λειτουργεί ως δεύτερο υποκείμενο στην απρόσωπη έκφραση «εἶναι καλὸ». ἡ μόρφωσις: πρώτο υποκείμενο στο «να πείθουν». ἡ ευφράδεια: δεύτερο υποκείμενο στο «να πείθουν». του ῥήτορα: γενική κτητική στα ουσιαστικά «μόρφωσις» και «ευφράδεια». να πείθουν: ρήμα. τοὺς ακροατές: αντικείμενο στο «να πείθουν».

εἰ δὲ μή,	Δευτερεύουσα υποθετική πρόταση που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της προϋπόθεσης στην πρόταση «τὴν γ' εὐγνωμοσύνην ἀεὶ προτακτέον (ἔστι) τοῦ λόγου.» ἔστι: εννοούμενο ρήμα ταῦτα: εννοούμενο υποκείμενο στο ἔστι	Εάν δεν ἔχη και τα δύο,	Δευτερεύουσα επιρρηματική υποθετική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο «εάν», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και δηλώνει μια πιθανή προϋπόθεση. Αποτελεί την υπόθεση του υποθετικού λόγου. δεν ἔχει: ρήμα. ο δημοκρατικός ἄνδρας / ο ρήτορας: εννοούμενο υποκείμενο στο «ἔχει». τα δύο: αντικείμενο στο «ἔχει». Αναφέρεται στη στοχαστικότητα και στη ρητορική ικανότητα.
τὴν γ' εὐγνωμοσύνην ἀεὶ προτακτέον τοῦ λόγου.	Κύρια πρόταση κρίσεως , που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. Αποτελεί την απόδοση στον υποθετικό λόγο του πραγματικού με υπόθεση εἰ δὲ μή. τὴν εὐγνωμοσύνην : υποκείμενο στο προττάεσθαι ἀεὶ : επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο προττάεσθαι προτακτέον : ρηματικό επίθετο που αναλύεται: δεῖ: ἀπρόσωπο ρήμα, προττάεσθαι: υποκείμενο στο δεῖ & τελικό ἀπαρέμφοτο προτακτέον : δεῖ προτάσσειν ὑμᾶς τοῦ λόγου: αντικείμενο στο προττάεσθαι. Ο υποθετικός λόγος δηλώνει το πραγματικό: • Υπόθεση: «εἰ δὲ μή (ἔστι ταῦτα)». • Απόδοση: «τὴν γ' εὐγνωμοσύνην ἀεὶ προτακτέον (ἔστι) τοῦ λόγου».	τότε η στοχαστικότητα είναι προτιμότερη ἀπ' τη ρητορική δεινότητα.	Κύρια πρόταση κρίσεως , η οποία εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί παρουσιάζει μια κρίση ως πραγματική και γενικά αποδεκτή. Αποτελεί την απόδοση του υποθετικού λόγου. τότε : δεικτικό χρονικό επίρρημα, επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο «εἶναι». η στοχαστικότητα : υποκείμενο στο «εἶναι» και πρώτος ὅρος της σύγκρισης. εἶναι : συνδεδετικό ρήμα. προτιμότερη : κατηγορούμενο στο υποκείμενο «η στοχαστικότητα». ἀπὸ τη δεινότητα : β' ὅρος σύγκρισης, ο οποίος εξαρτάται ἀπὸ το συγκριτικό επίθετο «προτιμότερη». ρητορική : επιθετικός προσδιορισμός στο «δεινότητα». Ο υποθετικός λόγος αποτελείται ἀπὸ: • Υπόθεση: «Εάν δεν ἔχει και τα δύο». • Απόδοση: «τότε η στοχαστικότητα είναι προτιμότερη ἀπὸ τη ρητορική δεινότητα». Δηλώνει μια πιθανή ἢ ανοιχτή υπόθεση στο παρόν και το συμπέρασμα που προκύπτει, εφόσον πραγματοποιείται η προϋπόθεση.
Πέμπτον ἀνδρεῖον εἶναι τὴν ψυχὴν.	Κύρια πρόταση κρίσεως , που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. Πέμπτον : επιρρηματικός προσδιορισμός της σειράς ἀνδρεῖον : κατηγορούμενο στο εννοούμενο αὐτὸν εἶναι : υποκείμενο στο χρή & τελικό ἀπαρέμφοτο αὐτὸν : εννοούμενο υποκείμενο στο εἶναι, ετεροπροσωπία. χρή : εννοούμενο ἀπρόσωπο ρήμα τὴν ψυχὴν : αιτιατική της αναφοράς στο επίθετο ἀνδρεῖον	Πέμπτο (πρέπει) <u>να εἶναι γενναῖόψυχος</u> .	Ελλειπτική κύρια πρόταση κρίσεως , στην οποία εννοείται το ἀπρόσωπο ρήμα «πρέπει» ἀπὸ τα προηγούμενα. Εκφέρεται με οριστική ενεστώτα και παρουσιάζει το πέμπτο αναγκαῖο γνώρισμα του δημοκρατικού ἀνδρα. πέμπτο : τακτικό αριθμητικό που χρησιμοποιείται επιρρηματικά ως προσδιορισμός της σειράς. πρέπει : εννοούμενο ἀπρόσωπο ρήμα. να εἶναι γενναῖόψυχος : δευτερεύουσα ονοματική βουλευτική πρόταση ως υποκείμενο στο εννοούμενο ἀπρόσωπο ρήμα «πρέπει». Δευτερεύουσα ονοματική βουλευτική πρόταση , η οποία εισάγεται με το βουλευτικό μόριο «να», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και λειτουργεί ως υποκείμενο στο εννοούμενο ἀπρόσωπο ρήμα «πρέπει».

			να είναι: συνδετικό ρήμα. ο δημοκρατικός άνδρας / αυτός: εννοούμενο υποκείμενο στο «να είναι». γενναιόψυχος: κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο «ο δημοκρατικός άνδρας».
ἵνα μὴ παρὰ τὰ δεινὰ καὶ τοὺς κινδύνους ἐγκαταλίπη τὸν δῆμον.	Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, που εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο ἵνα μὴ, εκφέρεται με υποτακτική γιατί δηλώνει σκοπό προσδοκώμενο με βεβαιότητα και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο ρήμα της κύριας. παρὰ τὰ δεινὰ καὶ τοὺς κινδύνους: εμπρόθετος προσδιορισμός του χρόνου / αιτίας στο ἐγκαταλίπη ἐγκαταλίπη: ρήμα τὸν δῆμον: αντικείμενο στο ἐγκαταλίπη οὗτος: εννοούμενο υποκείμενο στο ἐγκαταλίπη	για να μην εγκαταλείπει το λαό στις κρίσιμες περιστάσεις και στους κινδύνους.	Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο «για να» και άρνηση «μην», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και δηλώνει τον σκοπό για τον οποίο πρέπει ο δημοκρατικός άνδρας να είναι γενναιόψυχος. για να μην εγκαταλείπει: ρήμα. ο δημοκρατικός άνδρας / αυτός: εννοούμενο υποκείμενο στο «να μην εγκαταλείπει». τον λαό: αντικείμενο στο «εγκαταλείπει». στις περιστάσεις: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου και της περιστασης στο «εγκαταλείπει». κρίσιμες: επιθετικός προσδιορισμός στο «περιστάσεις». στους κινδύνους: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της περιστασης στο «εγκαταλείπει».
<u>τὸν δ' ὀλιγαρχικὸν πάντα δεῖ τάναντία τούτων ἔχειν.</u>	Κύρια πρόταση κρίσεως, που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. τὸν ὀλιγαρχικόν: υποκείμενο στο ἔχειν (ετεροπροσωπία) πάντα: ονοματικός ομοιόπτωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο τάναντία δεῖ: απρόσωπο ρήμα τάναντία: αντικείμενο στο ἔχειν τούτων: γενική διαιρετική στο τάναντία ἔχειν: υποκείμενο στο δεῖ & τελικό απαρέμφατο	<u>Κι ο ὀλιγαρχικός πρέπει να ἔχει χαρακτηριστικά αντίθετα απ' αυτά.</u>	Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει κάτι που παρουσιάζεται ως πραγματικό και αναγκαίο. πρέπει: απρόσωπο ρήμα. να ἔχει χαρακτηριστικά αντίθετα απ' αυτά: δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση ως υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «πρέπει». Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, η οποία εισάγεται με το βουλητικό μόριο «να», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και λειτουργεί ως υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «πρέπει». να ἔχει: ρήμα της βουλητικής πρότασης. ο ὀλιγαρχικός: υποκείμενο στο «να ἔχει». Το επίθετο «ολιγαρχικός» χρησιμοποιείται ουσιαστικοποιημένο και σημαίνει «ο ολιγαρχικός άνθρωπος». χαρακτηριστικά: αντικείμενο στο «να ἔχει». αντίθετα: επιθετικός προσδιορισμός στο «χαρακτηριστικά». απ' αυτά: β' όρος σύγκρισης στο επίθετο «αντίθετα». Η αντωνυμία «αυτά» αναφέρεται στα προηγούμενα γνωρίσματα του δημοκρατικού άνδρα.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ, Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΘΕΜΑ 2, 30025		
Δημοσθένης, Κατ' Αριστογείτονος Α, §§32-33 (έκδ. του Butcher, S.H. Οξφόρδη: Clarendon Press, 1907, ανατ. 1966) <i>Στον συγκεκριμένο λόγο ο ρήτορας αναφέρεται στη στάση του Αριστογείτονα απέναντι στους νόμους και γενικότερα στην ανηθικότητά του, που αποτελεί σοβαρή απειλή για την πόλη της Αθήνας.</i>		
ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	Μτφρ. Α. Τυφλόπουλος – Επιμ. Δ. Ιακώβ. 2006.	Μτφρ. Κ.Θ. Αραπόπουλος. 1962. Διασκευή από την καθαρεύουσα.
Τί γάρ οὔτος ὀκνήσειεν ἄν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀνηκέστων ἢ δεινῶν, ἄνθρωπος μίαρὸς καὶ πατρικῆς ἔχθρας πρὸς τὸν δῆμον ἀνάμεστος;	Ποια ανεπανόρθωτη και φοβερή πράξη θα διστάσει να κάνει αυτός, Αθηναίοι, ένας άνθρωπος ελεεινός και γεμάτος από πατρογονική έχθρα προς τη δημοκρατία;	Πράγματι, ἄνδρες Αθηναῖοι, από ποια ολεθριότατη και φοβερότατη πράξη αυτός θα δίσταζε, ένας άνθρωπος μίαρὸς και γεμάτος από μίσος κληρονομικό κατά της δημοκρατίας;
Τίς δ' ἂν ἄλλος μᾶλλον, ὃ μὴ γένοιτο, ἀνατρέψειεν τὴν πόλιν,	Ποιος ἄλλος θα καταργούσε το πολίτευμα, Εὐχομαι να μην συμβεῖ κάτι τέτοιο.	Ποιος καλύτερα από αυτόν θα μπορούσε (πράγμα το οποίο μακάρι να μη γίνει) να ανατρέψει την πόλη,
εἰ λάβοιτ' ἐξουσίας;	αν αποκτούσε τη δύναμη;	αν λάμβανε την εξουσία για αυτό;
Οὐχ ὁράθ'	Δεν βλέπετε	Δεν βλέπετε,
ὅτι τῆς φύσεως αὐτοῦ καὶ πολιτείας οὐ λογισμὸς οὐδ' αἰδῶς οὐδεμία ἀλλ' ἀπόνοι' ἡγείται,	ὅτι η φύση του και συμπεριφορά του δεν διέπεται από καμιά λογική και σεβασμό,	ὅτι εξαιτίας της κατεύθυνσης της φύσης του και της πολιτικής του δεν μεταχειρίζεται το λογικό και την ντροπή,
μᾶλλον δ' ὅλον ἔστ' ἀπόνοι' ἢ τούτου πολιτεία;	ἀλλὰ καθοδηγείται από την παράνοια, για να μην πω ότι συνολικά η συμπεριφορά του είναι παρανοϊκή;	ἀλλ' ὅλη την πολιτική του κατευθύνει η παραφροσύνη;
Ἡ μέγιστον μὲν ἔστιν αὐτῷ τῷ ἔχοντι κακόν,	Και η παράνοια είναι, αφενός, το μεγαλύτερο κακό για αυτόν που την έχει,	Διότι αυτή μέγιστο μὲν είναι κακό γι' εκείνον που την έχει,
δεινὸν δὲ καὶ χαλεπὸν πᾶσι,	αφετέρου κάτι φοβερό και δύσκολο για όλους	φοβερό δε και βλαβερό σε όλους,
πόλει δ' οὐκ ἀνεκτόν.	και ανυπόφορο για την πόλη.	ανυπόφορο δε για μια πόλη.
Ὁ γὰρ ἀπονεινομένος ἅπας ἑαυτὸν μὲν προεῖται καὶ τὴν ἐκ λογισμοῦ σωτηρίαν,	Γιατί ο παρανοϊκὸς εγκαταλείπει παντελῶς τον εαυτό του και τη σωτηρία που του προσφέρει η λογική,	Διότι ο παράφρων παραιτεῖται από τον εαυτό του και την σωτηρία που φέρνει η λογική.
ἐὰν ἄρα σωθῇ	και, αν σωθεῖ,	και αν συμβεῖ να σωθεῖ,
ἐκ δὲ τοῦ παραδόξου καὶ παραλόγου σώζεται.	θα σωθεῖ από κάτι απροσδόκητο και παράλογο.	σώζεται ἐνάντια σε κάθε ἐλπίδα και λογική.
Τίς ἂν οὖν εὖ φρονῶν αὐτὸν ἂν ἢ τὰ τῇ πατρίδι συμφέροντα ταύτῃ συνάψειεν;	Ποιος συνετός, λοιπόν, θα συνέδεε τον εαυτό του ἢ το ὄφελος της πατρίδας με αυτήν;	Ποιος λοιπόν σώφρων θα συνέδεε τον εαυτό του ἢ τα συμφέροντα της πόλης με την παραφροσύνη;
Τίς οὐκ ἂν εἰς ὅσον δυνατὸν φεύγοι,	Ποιος δεν θα απομακρυνόταν ὅσο μπορούσε,	Ποιος δεν θα την ἀπέφευγε ὅσο μπορούσε
καὶ τὸν ἔχοντα ταύτην ἐκποδῶν ποιήσαιο,	και δεν θα ἐδίωχνε μακριά ὅποιον την εἶχε,	και δεν θα ἤθελε να απαλλαγεί από αυτόν που την ἔχει,
ἵνα μὴδ' ἄκων αὐτῇ ποτε περιπέσῃ;	ὥστε να μην σχετιστεῖ με αυτήν ἀκόμη και χωρίς τη θέλησή του;	Ὡστε να μη περιπέσει σε αυτή, ἔστω και ἀκούσια;
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ὑπὲρ πατρίδος βουλευομένους δεῖ ζητεῖν	Ὅσοι, Αθηναῖοι, σκέφτονται το καλὸ της πατρίδας πρέπει να ἐπιδιώκουν	Δεν πρέπει, ἄνδρες Αθηναῖοι, ἐκεῖνοι που σκέπτονται για την πατρίδα να μετέχουν στην ἀφροσύνη,
ὅτῳ κοινωνήσουσιν οὐκ ἀπονοίας, ἀλλὰ νοῦ καὶ φρενῶν ἀγαθῶν καὶ προνοίας πολλῆς.	να συναναστρέφονται με κάποιον που διαθέτει ὄχι παράνοια, ἀλλὰ σκέψη και γερό μυαλό και πολλή προνοητικότητα.	ἀλλὰ να εἶναι εφοδιασμένοι με σύνεση, υγιεῖς σκέψεις και μεγάλη προνοητικότητα.
Ταῦτα μὲν γὰρ εἰς εὐδαιμονίαν ἄγει πάντας ἀνθρώπους,	Γιατί αυτά οδηγούν ὅλους τους ἀνθρώπους στην ευτυχία,	Διότι αυτά μὲν οδηγούν τους ἀνθρώπους στην ευτυχία,
ἐκείνη δ' οἷ τούτον ἀπελθεῖν δεῖ.	ἐνῶ ἐκείνη ἐκεῖ ὅπου αὐτός πρέπει να καταλήξει.	ἐκείνη δε οδηγεί ἐκεῖ ὅπου αὐτός πρέπει να καταλήξει.

(έκδ. του Butcher, S.H. Οξφόρδη: Clarendon Press, 1907, ανατ. 1966)

Στον συγκεκριμένο λόγο ο ρήτορας αναφέρεται στη στάση του Αριστογείτονα απέναντι στους νόμους και γενικότερα στην ανηθικότητά του, που αποτελεί σοβαρή απειλή για την πόλη της Αθήνας.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΧΑΙΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΔΙΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΓΙΑ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ	ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Τί γὰρ οὗτος ὀκνήσειεν ἄν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀνηκέστων ἢ δεινῶν, ἄνθρωπος μίαρὸς καὶ πατρικῆς ἔχθρας πρὸς τὸν δῆμον ἀνάμεστος;	Κύρια πρόταση, ευθεία ερώτηση, που εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία τί, είναι μερικής άγνοιας και εκφέρεται με δυνατική ευκτική, γιατί δηλώνει ερώτηση για το δυνατόν στο παρόν ή στο μέλλον. Τί: αντικείμενο στο ὀκνήσειεν ἄν οὗτος: υποκείμενο στο ὀκνήσειεν ἄν ὀκνήσειεν ἄν: ρήμα ὃ ἄνδρες: κλητική προσφώνηση Ἀθηναῖοι: ονοματικός ομοιοπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἄνδρες τῶν ἀνηκέστων: γενική διαιρετική στο τί δεινῶν: γενική διαιρετική στο τί ἄνθρωπος: παράθεση στο οὗτος μίαρὸς: ονοματικός ομοιοπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἄνθρωπος πατρικῆς: ονοματικός ομοιοπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἔχθρας ἔχθρας: γενική αντικειμενική στο ἀνάμεστος πρὸς τὸν δῆμον: εμπρόθετος προσδιορισμός της εχθρικής διάθεσης ἀνάμεστος: ονοματικός ομοιοπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἄνθρωπος	Γιατί, ποιά (πράξη), αυτός θα δίσταζε (να κάνει), ἄνδρες Ἀθηναῖοι, από τις ανεπανόρθωτες και φοβερές, ἕνας ἄνθρωπος ελεεινός και από πατρογονική ἔχθρα προς τη δημοκρατία γεμάτος;	«ἄνδρες Ἀθηναῖοι» Κλητική προσφώνηση, η οποία δεν αποτελεί οργανικό όρο της πρότασης. Ἀθηναῖοι: επιθετικός προσδιορισμός στο «ἄνδρες». Κύρια ευθεία ερωτηματική πρόταση μερικής άγνοιας, η οποία εισάγεται με το ερωτηματικό επίθετο «ποια» και εκφέρεται με δυνατική οριστική (θα + οριστική παρατατικού), γιατί δηλώνει το πιθανό ή το δυνατό. θα δίσταζε: ρήμα αυτός: υποκείμενο στο «θα δίσταζε». να κάνει ποια πράξη: εννοούμενη δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση ως αντικείμενο στο «θα δίσταζε». Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, η οποία εισάγεται με το βουλητικό μόριο «να», εκφέρεται με υποτακτική αορίστου και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «θα δίσταζε». ποια: επιθετικός προσδιορισμός στο εννοούμενο ουσιαστικό «πράξη». πράξη: αντικείμενο στο εννοούμενο «να κάνει». από τις (πράξεις): εμπρόθετος ονοματικός προσδιορισμός του διαιρεμένου όλου στο «ποια πράξη». ανεπανόρθωτες: επιθετικός προσδιορισμός στο εννοούμενο «πράξεις». φοβερές: επιθετικός προσδιορισμός στο εννοούμενο «πράξεις». ένας: αόριστο άρθρο στο «ἄνθρωπος». ἄνθρωπος: επεξηγηματική παράθεση στο υποκείμενο «αυτός». ελεεινός: επιθετικός προσδιορισμός στο «ἄνθρωπος». γεμάτος: επιθετικός προσδιορισμός στο «ἄνθρωπος». από ἔχθρα: εμπρόθετος ονοματικός προσδιορισμός του περιεχομένου, ο οποίος συμπληρώνει τη σημασία του επιθέτου «γεμάτος». πατρογονική: επιθετικός προσδιορισμός στο «ἔχθρα». προς τη δημοκρατία: εμπρόθετος ονοματικός προσδιορισμός της αναφοράς στο «ἔχθρα»· δηλώνει εναντίον τίνος στρέφεται η πατρογονική ἔχθρα.
Τίς δ' ἂν ἄλλος μᾶλλον, ὃ μὴ γένοιτο, ἀνατρέψειεν τὴν πόλιν,	Κύρια πρόταση, ευθεία ερώτηση, που εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία τί, είναι μερικής άγνοιας και εκφέρεται με δυνατική ευκτική	Ποιος ἄλλος καλύτερα (το οποίο μακάρι να μην γίνει) θα καταργούσε το πολίτευμα,	Κύρια ευθεία ερωτηματική πρόταση μερικής άγνοιας, η οποία εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία «ποιος» και εκφέρεται με δυνατική οριστική

	και δηλώνει απλή σκέψη του λέγοντος. Τίς: υποκείμενο στο ἄν ἀνατρέψειεν ἄλλος: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο Τίς μᾶλλον: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού στο ρήμα ἄν ἀνατρέψειεν: ρήμα τὴν πόλιν: αντικείμενο στο ἄν ἀνατρέψειεν		(θα + οριστική παρατατικού), γιατί δηλώνει το πιθανό ή το δυνατό. ποιος: υποκείμενο στο «θα καταργούσε». ἄλλος: επιθετικός προσδιορισμός στο «ποιος». καλύτερα: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο «θα καταργούσε». Ο β' όρος της σύγκρισης παραλείπεται και εννοείται «από αυτόν». θα καταργούσε: ρήμα. το πολίτευμα: αντικείμενο στο «θα καταργούσε».
εἰ λάβοιτ' ἐξουσίας;	Δευτερεύουσα υποθετική πρόταση που εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο εἰ, εκφέρεται με ευκτική και έχει απόδοση το ἄν ἀνατρέψειεν (δυνητική ευκτική) σχηματίζοντας τον υποθετικό λόγο της απλής σκέψης του λέγοντος λάβοιτ': ρήμα Τίς: εννοούμενο υποκείμενο στο λάβοιτ' ἐξουσίας: αντικείμενο στο λάβοιτ'	αν αποκτούσε τη δύναμη;	Δευτερεύουσα επιρρηματική υποθετική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο «αν», εκφέρεται με οριστική παρατατικού και δηλώνει το μη πραγματικό. Αποτελεί την υπόθεση του υποθετικού λόγου. αποκτούσε: ρήμα. αυτός / ο Αριστογείτονας: εννοούμενο υποκείμενο στο «αποκτούσε». τη δύναμη: αντικείμενο στο «αποκτούσε». Ολόκληρος ο υποθετικός λόγος είναι: • Υπόθεση: «αν αποκτούσε τη δύναμη». • Απόδοση: «Ποιος άλλος καλύτερα θα καταργούσε το πολίτευμα;» Η απόδοση εκφέρεται με δυνητική οριστική («θα καταργούσε»), ενώ η υπόθεση με οριστική παρατατικού («αν αποκτούσε»). Δηλώνεται το δυνατό ή πιθανό στο παρελθόν / μη πραγματικό. Υποθετικό ενδεχόμενο: ο Αριστογείτονας δεν διαθέτει τώρα τη δύναμη, αλλά εξετάζεται τι θα μπορούσε να κάνει, αν την αποκτούσε.
ὃ μὴ γένοιτο	Δευτερεύουσα αναφορική πρόταση επιθυμίας που εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία ὃ και εκφέρεται με ευχετική ευκτική ὃ: υποκείμενο στο μὴ γένοιτο μὴ γένοιτο: ρήμα	Εὐχομαι να μην συμβεῖ κάτι τέτοιο.	Δευτερεύουσα αναφορική προσθετική και παρενθετική πρόταση, η οποία εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία «το οποίο». Αναφέρεται όχι μόνο στο ουσιαστικό «πολίτευμα», αλλά σε ολόκληρο το περιεχόμενο της προηγούμενης πρότασης, δηλαδή στην ενδεχόμενη κατάργηση του πολιτεύματος. Εκφέρεται με υποτακτική αορίστου και, με τη βοήθεια του ευχετικού επιρρήματος «μακάρι», δηλώνει ευχή να μη συμβεῖ κάτι στο μέλλον. το οποίο: υποκείμενο στο «να γίνει». Αναφέρεται στην ενδεχόμενη κατάργηση του πολιτεύματος. μακάρι: ευχετικό επίρρημα, το οποίο εκφράζει την ευχή του ομιλητή. να μην γίνει: ρήμα. Η παρενθετική πρόταση ισοδυναμεί με τη φράση: «Μακάρι να μη συμβεῖ η κατάργηση του πολιτεύματος».

Οὐχ ὁρᾷθ'	Κύρια πρόταση κρίσεως αρνητική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. ὁρᾷθ' : ρήμα (ὁρᾷτε) ὕμεις : εννοούμενο υποκείμενο στο ὁρᾷθ'	Δεν βλέπετε	Κύρια ευθεία ερωτηματική πρόταση ολικής αγνοίας, η οποία εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί αναφέρεται στο πραγματικό στο παρόν. Πρόκειται για αρνητική ρητορική ερώτηση, με την οποία ο ομιλητής θεωρεί αυτονόητη την καταφατική απάντηση: «Βέβαια το βλέπετε». δεν βλέπετε : ρήμα. εσείς : εννοούμενο υποκείμενο στο «βλέπετε».
ὅτι τῆς φύσεως αὐτοῦ καὶ πολιτείας οὐ λογισμὸς οὐδ' αἰδῶς οὐδεμία ἄλλ' ἀπόνοι' ἡγεῖται,	Δευτερεύουσα ονομαστική ειδική πρόταση που εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο ὅτι δηλώνοντας αντικειμενική κρίση, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως αντικείμενο στην κύρια «Οὐχ ὁρᾷθ'». τῆς φύσεως : αντικείμενο στο ἡγεῖται αὐτοῦ : γενική κτητική στο τῆς φύσεως πολιτείας : αντικείμενο στο ἡγεῖται λογισμὸς : υποκείμενο στο ἡγεῖται αἰδῶς : υποκείμενο στο ἡγεῖται οὐδεμία : ονομαστικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο αἰδῶς ἀπόνοι' : υποκείμενο στο ἡγεῖται ἡγεῖται : ρήμα	ὅτι εξαιτίας της κατεύθυνσης της φύσης του και της πολιτικής του δεν (τον) διέπει καμία λογική, κανένας σεβασμός, αλλά η παραφροσύνη	Δευτερεύουσα ονομαστική ειδική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο «ὅτι», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό στο παρόν, εξαρτάται από το αισθητικό ρήμα «βλέπετε» και λειτουργεί ως αντικείμενο σε αυτό. εξαιτίας της κατεύθυνσης της φύσης του και της πολιτικής του : εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο «διέπει». του : γενική κτητική στο «φύσης». δεν διέπει : ρήμα. τον : αντικείμενο στο «διέπει». Αναφέρεται στον Αριστογείτονα. λογική : πρώτο υποκείμενο στο «διέπει». καμία : επιθετικός προσδιορισμός στο «λογική». σεβασμός : δεύτερο υποκείμενο στο «διέπει». κανένας : επιθετικός προσδιορισμός στο «σεβασμός». η παραφροσύνη : υποκείμενο στο «διέπει».
μᾶλλον δ' ὅλον ἔστ' ἀπόνοι' ἢ τούτου πολιτεία;	Δευτερεύουσα ονομαστική ειδική πρόταση που εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο ὅτι δηλώνοντας αντικειμενική κρίση, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως αντικείμενο στην κύρια «Οὐχ ὁρᾷθ'». μᾶλλον : επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού ὅλον : αιτιατική ως επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού ἔστ' : ρήμα ἀπόνοι' : κατηγορούμενο στο ἢ πολιτεία ἢ πολιτεία : υποκείμενο στο ἔστ' τούτου: γενική κτητική στο πολιτεία	αλλά, μάλλον, ὅλη την πολιτική του κατευθύνει η παραφροσύνη;	Δεύτερη δευτερεύουσα ονομαστική ειδική πρόταση, στην οποία εννοείται ο ειδικός σύνδεσμος «ὅτι». Συνδέεται διορθωτικά με την προηγούμενη ειδική πρόταση, εξαρτάται επίσης από το «βλέπετε» και λειτουργεί ως αντικείμενο σε αυτό. Εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό στο παρόν. μᾶλλον : επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού. Μαζί με το «αλλά» σχηματίζει τη διορθωτική έκφραση «αλλά, μάλλον», δηλαδή «ή, ακριβέστερα». κατευθύνει : ρήμα. η παραφροσύνη : υποκείμενο στο «κατευθύνει». την πολιτική του : αντικείμενο στο «κατευθύνει». ὅλη : κατηγορηματικός προσδιορισμός στο «πολιτική». του : γενική κτητική στο «πολιτική».
Ἦ μέγιστον μὲν ἔστιν αὐτῷ <u>τῷ ἔχοντι</u> κακόν,	Κύρια πρόταση κρίσεως καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. Ἦ : υποκείμενο στο ἔστιν μέγιστον : ονομαστικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο κακόν	Και η παράνοια είναι, μεν, το μεγαλύτερο κακό για αυτόν, <u>ο οποίος την έχει</u> .	«Και η παράνοια είναι μεν το μεγαλύτερο κακό για αυτόν που την έχει» Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει μια κρίση που παρουσιάζεται ως πραγματική και διαχρονικά ισχύουσα. η παράνοια : υποκείμενο στο «είναι».

	ἐστιν: ρήμα αὐτῷ: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο τῷ ἔχοντι τῷ ἔχοντι: επιθετική μετοχή ως δοτική προσωπική κτητική κακόν: κατηγορούμενο στο Ἦ		εἶναι: συνδεδεικτό ρήμα. μεν: αντιθετικό μόριο, το οποίο προετοιμάζει την αντίθεση που ολοκληρώνεται με το «δε». το κακό: κατηγορούμενο στο υποκείμενο «η παράνοια». μεγαλύτερο: επιθετικός προσδιορισμός στο «κακό». Μαζί με το οριστικό άρθρο «το» εκφράζει σχετικό υπερθετικό βαθμό: «το μεγαλύτερο από όλα τα κακά». για αὐτόν: εμπρόθετος ονοματικός προσδιορισμός της αναφοράς και της βλάβης στο «κακό»· δηλώνει για ποιον αποτελεί η παράνοια το μεγαλύτερο κακό. Δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση, η οποία εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία «ο οποίος», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό στο παρόν, και λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στη δεικτική αντωνυμία «αὐτόν». ο οποίος: υποκείμενο στο «ἔχει». Αναφέρεται στο «αὐτόν». ἔχει: ρήμα. την: αδύνατος τύπος της προσωπικής αντωνυμίας, αντικείμενο στο «ἔχει». Αναφέρεται στην «παράνοια».
δαινὸν δὲ καὶ χαλεπὸν πᾶσι,	Κύρια πρόταση κρίσεως καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. δαινὸν: κατηγορούμενο στο Ἦ χαλεπὸν: κατηγορούμενο στο Ἦ πᾶσι: δοτική προσωπική κτητική ἐστιν: εννοούμενο ρήμα Ἦ: εννοούμενο υποκείμενο στο ἐστιν	(εἶναι) δε, κάτι φοβερό και δύσκολο για όλους	Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία συνδέεται αντιθετικά με την προηγούμενη μέσω του σχήματος «μεν – δε» και εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό και διαχρονικό. η παράνοια: εννοούμενο υποκείμενο στο «εἶναι». εἶναι: ρήμα, το οποίο μπορεί να παραλείπεται, επειδή εννοείται από την προηγούμενη πρόταση. δε: αντιθετικό μόριο, το οποίο αντιστοιχεί στο προηγούμενο «μεν» και εισάγει το δεύτερο σκέλος της αντίθεσης. κάτι: κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο «η παράνοια». φοβερό: επιθετικός προσδιορισμός στο «κάτι». δύσκολο: επιθετικός προσδιορισμός στο «κάτι». για όλους: εμπρόθετος ονοματικός προσδιορισμός της αναφοράς στα «φοβερό» και «δύσκολο».
πόλει δ' οὐκ ἀνεκτόν.	Κύρια πρόταση κρίσεως καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. πόλει: δοτική προσωπική του ποιητικού αιτίου στο ρηματικό επίθετο ἀνεκτόν ἀνεκτόν: κατηγορούμενο στο Ἦ ἐστιν: εννοούμενο ρήμα Ἦ: εννοούμενο υποκείμενο στο ἐστιν	και ανυπόφορο για την πόλη.	Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία συνδέεται αντιθετικά με την προηγούμενη μέσω του σχήματος «μεν – δε» και εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό και διαχρονικό. η παράνοια: εννοούμενο υποκείμενο στο «εἶναι». εἶναι: ρήμα, το οποίο μπορεί να παραλείπεται, επειδή εννοείται από την προηγούμενη πρόταση.

			κάτι: εννοούμενο κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο «η παράνοια». ανυπόφορο: επιθετικός προσδιορισμός στο «κάτι». για την πόλη: εμπρόθετος ονοματικός προσδιορισμός της αναφοράς στο «ανυπόφορο».
Ὁ γὰρ ἀπονεννημένος ἅπας ἑαυτὸν μὲν προεῖται καὶ τὴν ἐκ λογισμοῦ σωτηρίαν,	Κύρια πρόταση κρίσεως καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. Ὁ ἀπονεννημένος: υποκείμενο στο προεῖται & επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της. ἅπας: ονοματικός ομοιόπτωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο Ὁ ἀπονεννημένος ἑαυτὸν: αντικείμενο στο προεῖται προεῖται: ρήμα τὴν σωτηρίαν: αντικείμενο στο προεῖται	Γιατί ο παρανοϊκός εγκαταλείπει εντελώς τον εαυτό του και τη σωτηρία που του προσφέρει η λογική,	Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο «γιατί», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει πραγματική και αντικειμενική αιτία, και αιτιολογεί γιατί η παράνοια είναι μεγάλο κακό για εκείνον που την έχει. ο παρανοϊκός: υποκείμενο στο «εγκαταλείπει». Το επίθετο «παρανοϊκός» χρησιμοποιείται ουσιαστικοποιημένο και σημαίνει «ο παρανοϊκός άνθρωπος». εγκαταλείπει: ρήμα. εντελώς: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού στο «εγκαταλείπει». τον εαυτό: πρώτο αντικείμενο στο «εγκαταλείπει». του: γενική κτητική στο «εαυτό». Ολόκληρη η φράση «τον εαυτό του» έχει αυτοπαθή σημασία. τη σωτηρία: δεύτερο αντικείμενο στο «εγκαταλείπει». Δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση, η οποία εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία «που», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό στο παρόν, και λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο ουσιαστικό «σωτηρία». που: αναφορική αντωνυμία, αντικείμενο στο «προσφέρει». Αναφέρεται στη «σωτηρία». του: αδύνατος τύπος της προσωπικής αντωνυμίας, έμμεσο αντικείμενο στο «προσφέρει». Αναφέρεται στον παρανοϊκό άνθρωπο. προσφέρει: ρήμα. η λογική: υποκείμενο στο «προσφέρει».
ἐὰν ἄρα σωθῇ	Δευτερεύουσα υποθετική πρόταση που εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο ἐὰν, εκφέρεται με υποτακτική και έχει απόδοση το σῶζεται σχηματίζοντας τον υποθετικό λόγο της αόριστης επανάληψης στο παρόν - μέλλον. σωθῇ: ρήμα Ὁ ἀπονεννημένος: εννοούμενο υποκείμενο στο προεῖται & επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της.	και, αν σωθεί,	Δευτερεύουσα επιρρηματική υποθετική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο «αν», εκφέρεται με υποτακτική αορίστου και δηλώνει το πραγματικό. Αποτελεί την υπόθεση του υποθετικού λόγου. σωθεί: ρήμα σε υποτακτική αορίστου και παθητική διάθεση. ο παρανοϊκός: εννοούμενο υποκείμενο στο «σωθεί». Ο υποθετικός λόγος είναι: • Υπόθεση: «αν σωθεί». • Απόδοση: «σῶζεται από κάτι απροσδόκητο και παράλογο». Δηλώνεται ότι η σωτηρία του παρανοϊκού ανθρώπου δεν οφείλεται στη λογική ή στην προνοητικότητα του, αλλά

			στην τύχη ή σε κάποιον απρόβλεπτο και παράλογο παράγοντα.
ἐκ δὲ τοῦ παραδόξου καὶ σώζεται.	Κύρια πρόταση κρίσεως καταφατική που εκφέρεται με οριστική με την προηγούμενη υποθετική σχηματίζει τον υποθετικό λόγο της αόριστης επανάληψης στο παρόν - μέλλον. σώζεται: ρήμα Ὁ ἀπονενοημένος: εννοούμενο υποκείμενο στο προεῖται & επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της. ἐκ τοῦ παραδόξου: εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας ἐκ τοῦ παραλόγου: εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας	σώζεται από κάτι απροσδόκητο και παράλογο.	Δεύτερη αιτιολογική πρόταση, η οποία συνδέεται συμπλεκτικά με την προηγούμενη μέσω του συνδέσμου «καὶ». Ο αιτιολογικός σύνδεσμος «γιατί» εννοείται και σε αυτήν. Εκφέρεται με οριστική ενεστώτα και αιτιολογεί επίσης γιατί η παράνοια είναι επικίνδυνη. σώζεται: ρήμα. ο παρανοϊκός: εννοούμενο υποκείμενο στο «σώζεται». από κάτι: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας ή της προέλευσης στο «σώζεται». απροσδόκητο: επιθετικός προσδιορισμός στο «κάτι». παράλογο: επιθετικός προσδιορισμός στο «κάτι».
Τίς ἂν οὖν εὖ φρονῶν αὐτὸν ἂν ἢ τὰ τῇ πατρίδι συμφέροντα ταύτῃ συνάψειεν;	Κύρια πρόταση, ευθεία ερώτηση, που εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία τί, είναι μερικής άγνοιας και εκφέρεται με δυνητική ευκτική και δηλώνει απλή σκέψη του λέγοντος. Τίς: υποκείμενο στο ἂν συνάψειεν και στο φρονῶν ἂν συνάψειεν: ρήμα εὖ: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο εὖ φρονῶν: υποθετική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος Τίς αὐτόν: άμεσο αντικείμενο στο ἂν συνάψειεν τὰ συμφέροντα: άμεσο αντικείμενο στο ἂν συνάψειεν & επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της τῇ πατρίδι: αντικείμενο της μετοχής τὰ συμφέροντα ταύτῃ: έμμεσο αντικείμενο στο ἂν συνάψειεν	Ποιος, λοιπόν, συνετός θα συνέδεε τον εαυτό του ή τα συμφέροντα της πατρίδας με αυτήν;	Κύρια ευθεία ερωτηματική πρόταση μερικής άγνοίας, η οποία εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία «ποιος» και εκφέρεται με δυνητική οριστική (θα + οριστική παρατατικού), γιατί δηλώνει το πιθανό ή το δυνατό. άνθρωπος: εννοούμενο υποκείμενο στο «θα συνέδεε». ποιος: επιθετικός προσδιορισμός στο εννοούμενο ουσιαστικό «άνθρωπος». συνετός: επιθετικός προσδιορισμός στο εννοούμενο «άνθρωπος». Χρησιμοποιείται ουσιαστικοποιημένο και σημαίνει «συνετός άνθρωπος». θα συνέδεε: ρήμα. τον εαυτό: πρώτο αντικείμενο στο «θα συνέδεε». του: γενική κτητική στο «εαυτό». Ολόκληρη η φράση «τον εαυτό του» έχει αυτοπαθή σημασία. τα συμφέροντα: δεύτερο αντικείμενο στο «θα συνέδεε». της πατρίδας: γενική κτητική στο «συμφέροντα». με αυτήν: εμπρόθετο αντικείμενο στο «θα συνέδεε», καθώς συμπληρώνει αναγκαία τη σημασία του ρήματος «συνδέω κάτι με κάτι».
Τίς οὐκ ἂν εἰς ὅσον δυνατὸν φεύγοι,	Κύρια πρόταση, ευθεία ερώτηση, που εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία τί, είναι μερικής άγνοιας και εκφέρεται με δυνητική ευκτική και δηλώνει έντονο ισχυρισμό. Τίς: υποκείμενο στο ἂν φεύγοι ἂν φεύγοι: ρήμα εἰς ὅσον δυνατὸν	Ποιος δεν θα απομακρυνόταν όσο μπορούσε,	Κύρια ευθεία ερωτηματική πρόταση μερικής άγνοίας, η οποία εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία «ποιος» και εκφέρεται με δυνητική οριστική (θα + οριστική παρατατικού), γιατί δηλώνει το πιθανό ή το δυνατό. Πρόκειται για αρνητική ρητορική ερώτηση, καθώς η αναμενόμενη απάντηση είναι: «Κάθε συνετός άνθρωπος θα απομακρυνόταν». ποιος: υποκείμενο στο «θα απομακρυνόταν». δεν θα απομακρυνόταν: ρήμα. Δευτερεύουσα επιρρηματική αναφορική-ποσοτική πρόταση, η οποία εισάγεται με το αναφορικό επίρρημα

			«όσο», εκφέρεται με οριστική παρατατικού και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού ή του βαθμού στο «θα απομακρυνόταν». Δηλώνει σε ποιον βαθμό θα απομακρυνόταν: «όσο περισσότερο μπορούσε». όσο: αιτιατική του ποσού, μπορούσε: ρήμα. αυτός / ο συνετός άνθρωπος: εννοούμενο υποκείμενο στο «μπορούσε». να απομακρυνθεί: εννοούμενη βουλητική πρόταση, η οποία λειτουργεί ως αντικείμενο στο «μπορούσε».
καὶ τὸν ἔχοντα ταύτην ἐκποδῶν ποιήσαιτο,	Κύρια πρόταση, ευθεία ερώτηση, που εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία τί, είναι μερικής άγνοιας και εκφέρεται με δυνητική ευκτική και δηλώνει έντονο ισχυρισμό. Τίς: εννοούμενο υποκείμενο στο ἂν ποιήσαιτο τὸν ἔχοντα: αντικείμενο στο ἂν ποιήσαιτο & επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της ταύτην: αντικείμενο της μετοχής τὸν ἔχοντα ἐκποδῶν: κατηγορούμενο στη μετοχή τὸν ἔχοντα ποιήσαιτο: ρήμα	και δεν θα ἔδιωχνε μακριά ὅποιον την εἶχε,	Κύρια ευθεία ερωτηματική πρόταση, η οποία συνδέεται παρατακτικά με την προηγούμενη μέσω του συνδέσμου «και». Εκφέρεται επίσης με δυνητική οριστική και αποτελεί μέρος της ίδιας ρητορικής ερώτησης. ποιος: εννοούμενο υποκείμενο στο «θα ἔδιωχνε». δεν θα ἔδιωχνε: ρήμα σε δυνητική οριστική. μακριά: επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου στο «θα ἔδιωχνε». ὅποιον την εἶχε: δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση ως αντικείμενο στο «θα ἔδιωχνε». Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση, η οποία εισάγεται με την αόριστη αναφορική αντωνυμία «ὅποιον», εκφέρεται με οριστική παρατατικού και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «θα ἔδιωχνε». ὅποιον: αόριστη αναφορική αντωνυμία. Η αιτιατική της οφείλεται στη λειτουργία ολόκληρης της αναφορικής πρότασης ως αντικειμένου στο «θα ἔδιωχνε». Νοηματικά δηλώνει το υποκείμενο του «εἶχε»: «ὅποιος εἶχε την παράνοια». εἶχε: ρήμα. την: αδύνατος τύπος της προσωπικής αντωνυμίας, αντικείμενο στο «εἶχε». Αναφέρεται στην παράνοια.
ἵνα μηδ' ἄκων αὐτῇ ποτε περιπέσει;	Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, που εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο ἵνα, εκφέρεται με υποτακτική, γιατί δηλώνει σκοπό προσδοκώμενο και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στην κύρια. Τίς: εννοούμενο υποκείμενο στο περιπέσει ἄκων: επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου στο Τίς αὐτῇ: αντικείμενο στο περιπέσει ποτε: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου περιπέσει: ρήμα	για να μην περιπέσει σε αυτήν ακόμη και χωρίς τη θέλησή του;	Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο «για να» και άρνηση «μην», εκφέρεται με υποτακτική αορίστου και δηλώνει τον σκοπό για τον οποίο ο συνετός άνθρωπος θα απομακρυνόταν και θα ἔδιωχνε μακριά εκείνον που εἶχε την παράνοια. να μην περιπέσει: ρήμα σε υποτακτική αορίστου. αυτός / ο συνετός άνθρωπος: εννοούμενο υποκείμενο στο «περιπέσει». σε αυτήν: εμπρόθετο αντικείμενο στο «περιπέσει» χωρίς τη θέλησή του: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο «περιπέσει»· σημαίνει «ακούσια».

			του: γενική κτητική στο «θέληση».
ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, <u>τοὺς</u> <u>ὑπὲρ πατρίδος</u> <u>βουλευομένους</u> δεῖ <u>ζητεῖν</u>	Κύρια πρόταση κρίσεως αρνητική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. ὧ ἄνδρες: κλητική προσφώνηση Ἀθηναῖοι: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἄνδρες τοὺς βουλευομένους: υποκείμενο στο ζητεῖν & επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της. ὑπὲρ πατρίδος: εμπρόθετος προσδιορισμός της υπεράσπισης δεῖ: απρόσωπο ρήμα ζητεῖν: υποκείμενο στο δεῖ & τελικό απαρέμφατο	Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, <u>ὅσοι σκέφτονται</u> το καλό της πατρίδας πρέπει <u>να επιδιώκουν</u>	«Ἄνδρες Ἀθηναῖοι» Κλητική προσφώνηση, η οποία δεν αποτελεί οργανικό ὄρο της πρότασης. ἄνδρες: κλητική προσφώνηση. Ἀθηναῖοι: επιθετικός προσδιορισμός στο «ἄνδρες». Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί παρουσιάζει ως πραγματική και διαχρονικά ισχύουσα μια αναγκαιότητα. πρέπει: απρόσωπο ρήμα. να επιδιώκουν να συναναστρέφονται με κάποιον: δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση ως υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «πρέπει». Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, η οποία εισάγεται με το βουλητικό μόριο «να», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και λειτουργεί ως υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «πρέπει». επιδιώκουν: ρήμα της βουλητικής πρότασης. «ὅσοι σκέφτονται το καλό της πατρίδας»: Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση ως υποκείμενο στο «να επιδιώκουν». Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση, η οποία εισάγεται με την αόριστη αναφορική αντωνυμία «ὅσοι», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει κάτι που ισχύει γενικά, και λειτουργεί ως υποκείμενο στο «να επιδιώκουν». ὅσοι: υποκείμενο στο «σκέφτονται». σκέφτονται: ρήμα. το καλό: αντικείμενο στο «σκέφτονται». της πατρίδας: γενική κτητική στο «καλό».
ὄτῳ κοινωνήσουσιν οὐκ ἀπονοίας, ἀλλὰ νοῦ καὶ φρενῶν ἀγαθῶν καὶ προνοίας πολλῆς.	Δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική πρόταση που εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία ὄτῳ, είναι μερικής άγνωιας και εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. ὄτῳ: έμμεσο αντικείμενο στο κοινωνήσουσιν κοινωνήσουσιν: ρήμα οἱ βουλόμενοι: εννοούμενο υποκείμενο στο κοινωνήσουσι ἀπονοίας: άμεσο αντικείμενο στο κοινωνήσουσιν νοῦ: αντικείμενο στο κοινωνήσουσιν φρενῶν: άμεσο αντικείμενο στο κοινωνήσουσιν	να συναναστρέφονται με κάποιον (<u>που έχει</u>) <u>όχι παράνοια, αλλά λογική και μυαλό υγιές και πολλή προνοητικότητα.</u>	Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, η οποία εισάγεται με το βουλητικό μόριο «να», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα, εξαρτάται από το «επιδιώκουν» και λειτουργεί ως αντικείμενο σε αυτό. να συναναστρέφονται: ρήμα. ὅσοι σκέφτονται το καλό της πατρίδας: εννοούμενο υποκείμενο στο «να συναναστρέφονται». Υπάρχει ταυτοπροσωπία με το υποκείμενο του «να επιδιώκουν». με κάποιον: εμπρόθετο αντικείμενο στο «να συναναστρέφονται». Δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση, η οποία εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία «που», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το

	ἀγαθῶν: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο φρενῶν προνοίας: άμεσο αντικείμενο στο κοινωνήσουσιν πολλῆς: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο προνοίας		πραγματικό στο παρόν, και λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στην άοριστη αντωνυμία «κάποιον». που: αναφορική αντωνυμία, υποκείμενο στο «έχει». Αναφέρεται στο «κάποιον». έχει: ρήμα. παράνοια: πρώτο αντικείμενο στο «έχει». όχι: αρνητικό μόριο, το οποίο προετοιμάζει την αντίθεση «όχι – αλλά». παράνοια: αντικείμενο στο «έχει». λογική: πρώτο αντικείμενο στο «έχει». μυαλό: δεύτερο αντικείμενο στο «έχει». υγιές: επιθετικός προσδιορισμός στο «μυαλό». προνοητικότητα: τρίτο αντικείμενο στο «έχει». πολλή: επιθετικός προσδιορισμός στο «προνοητικότητα».
Ταῦτα μὲν γὰρ εἰς εὐδαιμονίαν ἄγει πάντας ἀνθρώπους,	Κύρια πρόταση κρίσεως καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. Ταῦτα: υποκείμενο στο ἄγει (αττική σύνταξη) εἰς εὐδαιμονίαν: εμπρόθετος προσδιορισμός του τόπου μεταφορικά / κατάστασης ἄγει: ρήμα πάντας: ονοματικός ομοιόπτωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο ἀνθρώπους ἀνθρώπους: αντικείμενο στο ἄγει	Γιατί αυτά οδηγούν όλους τους ανθρώπους στην ευτυχία,	Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο «γιατί», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει πραγματική και αντικειμενική αιτία, και αιτιολογεί γιατί πρέπει να επιλέγεται ένας άνθρωπος που διαθέτει λογική, υγιές μυαλό και προνοητικότητα. αυτά: υποκείμενο στο «οδηγούν». Αναφέρεται στη λογική, στο υγιές μυαλό και στην πολλή προνοητικότητα. οδηγούν: ρήμα. τους ανθρώπους: αντικείμενο στο «οδηγούν». όλους: κατηγορηματικός προσδιορισμός στο «ανθρώπους». στην ευτυχία: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της κατεύθυνσης και του αποτελέσματος στο «οδηγούν»· δηλώνει σε ποια κατάσταση οδηγούνται οι άνθρωποι.
ἐκεῖνη δ’	Κύρια πρόταση κρίσεως καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. ἐκεῖνη: υποκείμενο ἄγει: εννοούμενο ρήμα ἐκεῖσε: εννοούμενος επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου	ἐνὼ ἐκεῖνη ἐκεῖ	Δευτερεύουσα επιρρηματική εναντιωματική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον εναντιωματικό σύνδεσμο «ἐνὼ», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό στο παρόν, και εκφράζει αντίθεση προς την προηγούμενη αιτιολογική πρόταση. «ἐνὼ ἐκεῖνη [οδηγεῖ αὐτόν] ἐκεῖ» ἐκεῖνη: υποκείμενο στο εννοούμενο «οδηγεῖ». Αναφέρεται στην παράνοια. οδηγεῖ: εννοούμενο ρήμα. αὐτόν: εννοούμενο αντικείμενο στο «οδηγεῖ». Αναφέρεται στον παρανοϊκό άνθρωπο. ἐκεῖ: επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου και της κατεύθυνσης στο εννοούμενο «οδηγεῖ».
οἷ τοῦτον ἀπελθεῖν δεῖ.	Δευτερεύουσα αναφορική πρόταση προσδιοριστική στο εννοούμενο που εισάγεται με το αναφορικό επίρρημα οἷ και εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό	όπου αὐτός πρέπει <u>να καταλήξει</u>.	Δευτερεύουσα επιρρηματική αναφορική-τοπική πρόταση, η οποία εισάγεται με το αναφορικό επίρρημα «όπου» και προσδιορίζει το τοπικό επίρρημα «ἐκεῖ». Δηλώνει τον μεταφορικό προορισμό στον οποίο

	οἷ: επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου τοῦτον: υποκείμενο στο ἀπελθεῖν ἀπελθεῖν: υποκείμενο στο δεῖ & τελικό απαρέμφατο δεῖ: απρόσωπο ρήμα		οδηγεί τον παρανοϊκό άνθρωπο η παράνοια. όπου: επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου στο «να καταλήξει». πρέπει: απρόσωπο ρήμα. αυτός: υποκείμενο στο «να καταλήξει». Αναφέρεται στον παρανοϊκό άνθρωπο. να καταλήξει: δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση ως υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «πρέπει». Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, η οποία εισάγεται με το βουλητικό μόριο «να», εκφέρεται με υποτακτική αορίστου και λειτουργεί ως υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «πρέπει». αυτός: υποκείμενο στο «να καταλήξει». Αναφέρεται στον παρανοϊκό άνθρωπο. να καταλήξει: ρήμα
--	---	--	---

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ, Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΘΕΜΑ 2, 30027

Ξενοφών, Ἑλληνικά, Βιβλίο 7, κεφ. 1, §§39-40

(έκδ. E.C. Marchant, Οξφόρδη: Clarendon Press, 1900, ανατ. 1968)

Το 367 π.Χ. οι ίδιες οι ελληνικές πόλεις έστειλαν αντιπροσώπους στον Πέρση βασιλιά επιδιώκοντας την περσική ανάμειξη στις ελληνικές υποθέσεις, ώστε μέσω της περσικής υποστήριξης, να κερδίσουν την ηγεμονία στον ελλαδικό χώρο. Ως αντιπρόσωπος της Θήβας στάλθηκε ο Πελοπίδας, που εξασφάλισε χρηματοδότηση της πόλης του από τους Πέρσες και τη συγγραφή της επιστολής για την οποία γίνεται λόγος και στο κείμενο.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	Μτφρ.Γ.Α. Ράπτης, 2005	Μτφρ. Ρ.Ρούφος, [1966] 2000
Ὡς δὲ οἱ Θηβαῖοι συνεκάλεσαν ἀπὸ τῶν πόλεων ἀπασῶν ἀκουσομένους τῆς παρὰ βασιλέως ἐπιστολῆς,	Ὅταν οἱ Θηβαῖοι συγκάλεσαν ἀντιπροσώπους ἀπὸ ὅλες τις πόλεις γιὰ νὰ πληροφηθοῦν τὰ κείμενα τοῦ βασιλιά,	Οἱ Θηβαῖοι κάλεσαν ἐκπροσώπους ἀπ' ὅλες τις πόλεις γιὰ νὰ τοὺς ἀνακοινώσουν τὴν ἐπιστολὴ τοῦ Βασιλέως·
καὶ ὁ Πέρσης ὁ φέρων τὰ γράμματα δεῖξας τὴν βασιλέως σφραγίδα ἀνέγνω τὰ γεγραμμένα,	καὶ ὁ Πέρσης ποὺ ἔφερε τὰ κείμενα ἔδειξε τὴ σφραγίδα τοῦ βασιλιά καὶ διάβασε τὰ κείμενα,	ὁ Πέρσης ποὺ τὴν εἶχε φέρεῖ ἔδειξε τὴ βασιλικὴ σφραγίδα καὶ κατόπιν διάβασε τὸ κείμενο.
οἱ μὲν Θηβαῖοι ὁμνῦναι ταῦτα ἐκέλευον βασιλεῖ καὶ ἑαυτοῖς τοὺς βουλομένους φίλους εἶναι,	οἱ Θηβαῖοι ἀπαίτησαν νὰ δεσμευθοῦν με ὄρκο στὸ βασιλιά καὶ ἀπὸ ἐκείνους ὅσοι ἠθέλαν νὰ εἶναι φίλοι,	Τότε οἱ Θηβαῖοι ζήτησαν ἀπ' ὅλους, ὅσους ἠθέλαν τὴ φιλία τὴ δική τους καὶ τοῦ Βασιλέως, νὰ ὀρκιστοῦν πὼς θὰ τηρήσουν αὐτοὺς τοὺς ὅρους.
οἱ δὲ ἀπὸ τῶν πόλεων ἀπεκρίναντο	ἀλλὰ οἱ ἀντιπρόσωποι ἀπάντησαν	Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν πόλεων ἀποκρίθηκαν,
ὅτι οὐκ ὁμοῦμενοι ἀλλ' ἀκουσόμενοι πεμφθεῖσαν·	ὅτι εἶχαν ἔλθει γιὰ ἐνημέρωση καὶ ὄχι γιὰ νὰ δώσουν ὅρκους.	ωστόσο, ὅτι δὲν τοὺς εἶχαν στείλει μ' ἐντολὴ νὰ ὀρκιστοῦν, ἀλλὰ ν' ἀκούσουν·
εἰ δέ τι ὄρκων δέοιντο,	Ἀν ἀπαιτοῦσαν ὀρκους,	κι ἂν οἱ Θηβαῖοι ἠθέλαν ὀρκους,
πρὸς τὰς πόλεις πέμπειν ἐκέλευον.	συνιστοῦσαν νὰ στείλουν ἀπεσταλμένους στὶς πόλεις τοὺς.	εἶπαν, δὲν εἶχαν παρὰ νὰ στείλουν δικούς τοὺς ἀντιπροσώπους στὶς πόλεις.
Ὁ μέντοι Ἀρκὰς Λυκομήδης καὶ τοῦτο ἔλεγεν,	Μάλιστα ὁ Λυκομήδης τῶν Ἀρκάδων ἔλεγε καὶ αὐτό,	Ὁ Λυκομήδης μάλιστα, ὁ Ἀρκὰς, πρόσθεσε
ὅτι οὐδὲ τὸν σύλλογον ἐν Θήβαις δέοι εἶναι,	ὅτι δηλαδὴ δὲν ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἡ συγκέντρωση στὴ Θήβα,	ὅτι οὔτε κι ἡ διάσκεψη ἔπρεπε νὰ εἶχε συγκληθεῖ στὴ Θήβα,
ἀλλ' τὸν σύλλογον δέοι εἶναι ἐνθα ἂν ᾗ ὁ πόλεμος.	ἀλλὰ ἐκεῖ ποὺ θὰ ἐκδηλωνόταν ὁ πόλεμος.	παρὰ ἐκεῖ ποὺ γινόταν ὁ πόλεμος.
Χαλεπαινόντων δ' αὐτῶ τῶν Θηβαίων καὶ λεγόντων ὥς διαφθεῖροι τὸ συμμαχικόν, οὐδ' εἰς τὸ συνέδριον ἤθελε καθίζειν,	Κι ὅταν οἱ Θηβαῖοι δυσανασχέτησαν μ' αὐτόν καὶ ἔλεγαν ὅτι υποσκάπτει τὴ συμμαχία, δὲ θέλησε οὔτε νὰ παρακολουθήσῃ τὸ συνέδριο,	Οἱ Θηβαῖοι θύμωσαν μαζί του καὶ εἶπαν ὅτι υπονομεύει τὴ συμμαχία· τότε ἐκεῖνος δὲν δέχτηκε οὔτε νὰ καθίσῃ στὸ συνέδριο,
ἀλλ' ἀπὼν ὥχετο, καὶ μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ ἐξ Ἀρκαδίας πρέσβεις.	ἀλλὰ ἐφυγε ἀπὸ ἐκεῖ καὶ μαζί του ὅλοι οἱ ἀντιπρόσωποι ἀπὸ τὴν Ἀρκαδίαν.	παρὰ σηκώθηκε κι ἐφυγε μαζί μ' ὅλους τοὺς πρέσβεις τῆς Ἀρκαδίας.
Ὡς δ' ἐν Θήβαις οὐκ ἠθέλησαν οἱ συνελθόντες ὁμόσαι,	Καὶ ἐπειδὴ οἱ σύμβουλοι στὴ Θήβα ἀρνήθηκαν νὰ ὀρκισθοῦν,	Μία καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι δὲν θέλησαν νὰ δώσουν ὀρκους στὴ Θήβα,
ἔπεμπον οἱ Θηβαῖοι πρέσβεις ἐπὶ τὰς πόλεις, ὁμνῦναι κελεύοντες ποιῆσιν κατὰ τὰ βασιλέως γράμματα, νομίζοντες ὁκνήσειν μίαν ἐκάστην τῶν πόλεων ἀπεχθάνεσθαι ἅμα ἑαυτοῖς τε καὶ βασιλεῖ.	οἱ Θηβαῖοι ἔστειλαν πρέσβεις στὶς πόλεις, ζητώντας νὰ ὀρκισθοῦν ὅτι θὰ ἐπικροτήσουν τὰ ὅσα γράφει ὁ Πέρσης βασιλιάς, πιστεύοντας ὅτι θὰ διστάσῃ κάθε πόλη χωριστά νὰ ἔλθῃ σὲ ἀντιπαράθεση με ἐκείνους καὶ με τὸ βασιλιά.	οἱ Θηβαῖοι ἔστειλαν πρέσβεις στὶς πόλεις ζητώντας τοὺς νὰ ὀρκιστοῦν ὅτι θὰ συμμορφωθοῦν με τὸ βασιλικὸ κείμενο — πιστεύοντας ὅτι ἡ καθεμιά πόλη χωριστά θὰ δίσταζε νὰ προκαλέσῃ τὴν ἔχθρα καὶ τῶν ἰδίων καὶ τοῦ Βασιλέως.

Ξενοφών, Ἑλληνικά, Βιβλίο 7, κεφ. 1, §§39-40

(έκδ. E.C. Marchant, Οξφόρδη: Clarendon Press, 1900, ανατ. 1968)

Το 367 π.Χ. οι ίδιες οι ελληνικές πόλεις έστειλαν αντιπροσώπους στον Πέρση βασιλιά επιδιώκοντας την περσική ανάμειξη στις ελληνικές υποθέσεις, ώστε μέσω της περσικής υποστήριξης, να κερδίσουν την ηγεμονία στον ελλαδικό χώρο. Ως αντιπρόσωπος της Θήβας στάλθηκε ο Πελοπίδας, που εξασφάλισε χρηματοδότηση της πόλης του από τους Πέρσες και τη συγγραφή της επιστολής για την οποία γίνεται λόγος και στο κείμενο.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΧΑΙΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΔΙΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΓΙΑ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ	ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Ὡς δὲ οἱ Θηβαῖοι συνεκάλεσαν ἀπὸ τῶν πόλεων ἀπασῶν ἀκουσομένους τῆς παρὰ βασιλέως ἐπιστολῆς.	Δευτερεύουσα χρονική πρόταση, εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο Ὡς και δηλώνει το προτερόχρονο, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα της πρότασης, από την οποία εξαρτάται. οἱ Θηβαῖοι: υποκείμενο στο συνεκάλεσαν συνεκάλεσαν: ρήμα ἀπὸ τῶν πόλεων: εμπρόθετος προσδιορισμός της προέλευσης ἀπασῶν: ονοματικός ομοιόπτωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο τῶν πόλεων ἀκουσομένους: τελική μετοχή συνημμένη στο εννοούμενο αντικείμενο του ρήματος πρέσβεις τῆς παρὰ βασιλέως: εμπρόθετος προσδιορισμός της προέλευσης ἐπιστολῆς: αντικείμενο στη μετοχή ἀκουσομένων	Ὅταν οι Θηβαῖοι συγκάλεσαν (αντιπροσώπους) από όλες τις πόλεις <u>για να ακούσουν/μάθουν την επιστολή του βασιλιά,</u>	Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο «όταν», εκφέρεται με οριστική αορίστου, γιατί δηλώνει ένα πραγματικό γεγονός στο παρελθόν, και προσδιορίζει χρονικά το «οι Θηβαῖοι ζήτησαν». οι Θηβαῖοι: υποκείμενο στο «συγκάλεσαν». συνεκάλεσαν: ρήμα. αντιπροσώπους: εννοούμενο αντικείμενο στο «συγκάλεσαν». ἀπὸ τις πόλεις: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της προέλευσης στο «συγκάλεσαν». όλες: κατηγορηματικός προσδιορισμός στο «πόλεις». Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο «για να», εκφέρεται με υποτακτική αορίστου και δηλώνει τον σκοπό για τον οποίο συγκλήθηκαν οι αντιπρόσωποι. ακούσουν/μάθουν: ρήμα. οι αντιπρόσωποι: εννοούμενο υποκείμενο. την επιστολή: αντικείμενο στο «ακούσουν/μάθουν». του βασιλιά: γενική κτητική στο «επιστολή».
καὶ ὁ Πέρσης ὁ φέρων τὰ γράμματα δείξας τὴν βασιλέως σφραγίδα ἀνέγνω τὰ γεγραμμένα,	Δευτερεύουσα χρονική πρόταση, συνδέεται παρατακτικά μ την προηγούμενη με τον παρατακτικό σύνδεσμο και, δηλώνει το προτερόχρονο, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα της πρότασης, από την οποία εξαρτάται. ὁ Πέρσης: υποκείμενο στο ἀνέγνω και στη μετοχή δείξας ὁ φέρων: επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της, παράθεση στο ὁ Πέρσης τὰ γράμματα: αντικείμενο στη μετοχή ὁ φέρων δείξας: χρονική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος ὁ Πέρσης	και ο Πέρσης <u>ο οποίος έφερε τα κείμενα,</u> <u>αφού έδειξε τη σφραγίδα του βασιλιά,</u> διάβασε τα κείμενα,	Δεύτερη δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, η οποία συνδέεται συμπλεκτικά με την προηγούμενη. Ο χρονικός σύνδεσμος «όταν» εννοείται. Εκφέρεται με οριστική αορίστου και προσδιορίζει επίσης χρονικά το «ζήτησαν». ο Πέρσης: υποκείμενο στο «διάβασε». διάβασε: ρήμα. τα κείμενα: αντικείμενο στο «διάβασε». Δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση, η οποία εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία «ο οποίος», εκφέρεται με οριστική αορίστου και λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο «Πέρσης». Ο οποίος : αναφορική αντωνυμία, υποκείμενο στο «έφερε». έφερε: ρήμα. τα κείμενα: αντικείμενο στο «έφερε».

	τὴν βασιλέως: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο σφραγίδα βασιλέως: γενική κτητική στο σφραγίδα τὴν σφραγίδα: αντικείμενο στη μετοχή δείξας ἀνέγνω: ρήμα τὰ γεγραμμένα: επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της ως αντικείμενο στο ρήμα ἀνέγνω		Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο «αφού», εκφέρεται με οριστική αορίστου και δηλώνει πράξη προτερόχρονη από το «διάβασε». έδειξε: ρήμα. ο Πέρσης: εννοούμενο υποκείμενο στο «έδειξε». τη σφραγίδα: αντικείμενο στο «έδειξε». του βασιλιά: γενική κτητική στο «σφραγίδα».
οἱ μὲν Θηβαῖοι ὀμνύναι ταῦτα ἐκέλευον βασιλεῖ καὶ ἑαυτοῖς τοὺς βουλομένους φίλους εἶναι,	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. οἱ Θηβαῖοι: υποκείμενο στο ρήμα ἐκέλευον ὀμνύναι: αντικείμενο στο ρήμα ἐκέλευον & τελικό απαρέμφατο ταῦτα: αντικείμενο στο ὀμνύναι ἐκέλευον: ρήμα βασιλεῖ: δοτική αντικειμενική στο φίλους ἑαυτοῖς: δοτική αντικειμενική στο φίλους τοὺς βουλομένους: επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της που λειτουργεί ως υποκείμενο στο ὀμνύναι (ετεροπροσωπία) & αντικείμενο στο ἐκέλευον φίλους: κατηγορούμενο στο βουλομένους εἶναι: αντικείμενο στη μετοχή τοὺς βουλομένους & τελικό απαρέμφατο	οἱ Θηβαῖοι ζήτησαν <u>να ὀρκιστοῦν αὐτὰ ὅσοι ἤθελαν</u> <u>να εἶναι φίλοι με τὸν βασιλιά και ἐκείνους</u>	Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία εκφέρεται με οριστική αορίστου, γιατί δηλώνει πραγματικό γεγονός στο παρελθόν. οἱ Θηβαῖοι: υποκείμενο στο «ζήτησαν». ζήτησαν: ρήμα. να ὀρκιστοῦν αὐτὰ: δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, η οποία εξαρτάται από το «ζήτησαν» και λειτουργεί ως αντικείμενο σε αυτό. Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, που εισάγεται με το «να», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «ζήτησαν». να ὀρκιστοῦν: ρήμα αὐτὰ: αντικείμενο στο «να ὀρκιστοῦν» ὅσοι ἤθελαν: δευτερεύουσα αναφορική πρόταση ως υποκείμενο στο «να ὀρκιστοῦν» Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση, η οποία εισάγεται με την αόριστη αναφορική αντωνυμία «ὅσοι», εκφέρεται με οριστική παρατατικού γιατί δηλώνει το πραγματικό στο παρελθόν και λειτουργεί ως ως υποκείμενο στο «να ὀρκιστοῦν». ὅσοι: αόριστη αναφορική αντωνυμία, υποκείμενο στο «ἤθελαν». ἤθελαν: ρήμα. να εἶναι φίλοι με τὸν βασιλιά και με ἐκείνους: δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, αντικείμενο στο «ἤθελαν». Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, εισάγεται με το «να» και εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «ἤθελαν». να εἶναι: ρήμα. ὅσοι: υποκείμενο στο «να εἶναι». φίλοι: κατηγορούμενο στο «ὅσοι». με τὸν βασιλιά: εμπρόθετος προσδιορισμός της φιλικής σχέσης στο «φίλοι». με ἐκείνους: εμπρόθετος προσδιορισμός της φιλικής σχέσης στο «φίλοι».
οἱ δὲ ἀπὸ τῶν πόλεων ἀπεκρίναντο	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με	αλλά οἱ αντιπρόσωποι τῶν πόλεων ἀποκρίθηκαν	Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία συνδέεται αντιθετικά με την προηγούμενη και εκφέρεται με

	οριστική και δηλώνει το πραγματικό. οι δέ: υποκείμενο ἀπὸ τῶν πόλεων: εμπρόθετος προσδιορισμός της προέλευσης ἀπεκρίναντο: ρήμα		οριστική αορίστου, γιατί δηλώνει πραγματικό γεγονός στο παρελθόν. οι αντιπρόσωποι: υποκείμενο στο «αποκρίθηκαν». τῶν πόλεων: γενική κτητική στο «αντιπρόσωποι». αποκρίθηκαν: ρήμα.
ὅτι οὐκ ὁμούμενοι ἀλλ' ἀκουσόμενοι πεμφθεῖσαν·	Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο ὅτι, γιατί δηλώνει αντικειμενική/πραγματική κρίση, εκφέρεται με ευκτική του πλαγίου λόγου, γιατί το ρήμα της πρότασης ἀπὸ την οποία εξαρτάται βρίσκεται σε ιστορικό χρόνο και λειτουργεί ως αντικείμενο στο ἀπεκρίναντο. ὁμούμενοι: τελική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος ἀκουσόμενοι: τελική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος πεμφθεῖσαν: ρήμα οὗτοι: εννοούμενο υποκείμενο στα πεμφθεῖσαν, ὁμούμενοι, ἀκουσόμενοι	<u>ὅτι</u> ὄχι <u>για να ορκιστούν</u> αλλά <u>για να ακούσουν</u> <u>είχαν αποσταλεί</u>	Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο «ὅτι», εκφέρεται με οριστική υπερσυντελέικου, γιατί δηλώνει πραγματικό γεγονός προγενέστερο ἀπὸ το «αποκρίθηκαν», και λειτουργεί ως αντικείμενο σε αυτό. • ὅτι: ειδικός σύνδεσμος. • είχαν αποσταλεί: ρήμα σε παθητική διάθεση. • οι αντιπρόσωποι: εννοούμενο υποκείμενο. Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο «για να», εκφέρεται με υποτακτική αορίστου και δηλώνει τον σκοπό για τον οποίο δεν είχαν αποσταλεί. για να ορκιστούν: ρήμα. οι αντιπρόσωποι: εννοούμενο υποκείμενο. Δεύτερη τελική πρόταση, η οποία συνδέεται αντιθετικά με την προηγούμενη μέσω του σχήματος «ὄχι – ἀλλά», εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο «για να», εκφέρεται με υποτακτική αορίστου και δηλώνει τον πραγματικό σκοπό της αποστολής τους. για να ακούσουν: ρήμα. οι αντιπρόσωποι: εννοούμενο υποκείμενο. την επιστολή / τα κείμενα: εννοούμενο αντικείμενο.
εἰ δέ τι ὄρκων δέοιντο,	Δευτερεύουσα επιρρηματική υποθετική πρόταση, εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο εἰ και εκφέρεται με ευκτική σχηματίζοντας με το απαρέμφατο πέμπειν της επόμενης κύριας πρότασης ως απόδοση εξαρτημένο υποθετικό λόγο που δηλώνει το προσδοκώμενο. τι: αντικείμενο στο δέοιντο ὄρκων δέοιντο: ρήμα	Αν (οι Θηβαῖοι) απαιτήσουν ὄρκους,	Δευτερεύουσα επιρρηματική υποθετική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο «αν», εκφέρεται με υποτακτική αορίστου και δηλώνει το προσδοκώμενο. Αποτελεί την υπόθεση του υποθετικού λόγου, με απόδοση την δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση «να στείλουν αντιπροσώπους στις πόλεις» που εκφέρεται με υποτακτική αορίστου. οι Θηβαῖοι: εννοούμενο υποκείμενο στο «απαιτούσαν». απαιτούσαν: ρήμα. ὄρκους: αντικείμενο στο «απαιτούσαν».
πρὸς τὰς πόλεις πέμπειν ἐκέλευον.	Κύρια πρόταση κρίσεως, που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. πρὸς τὰς πόλεις: εμπρόθετος προσδιορισμός κίνησης σε τόπο πέμπειν: αντικείμενο στο ἐκέλευον	συνιστούσαν <u>να στείλουν</u> <u>(αντιπροσώπους)</u> <u>στις πόλεις.</u>	Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία αποτελεί την απόδοση του υποθετικού λόγου και εκφέρεται με οριστική παρατατικού. οι αντιπρόσωποι τῶν πόλεων: εννοούμενο υποκείμενο στο «συνιστούσαν».

	ἐκέλευον: ρήμα οὔτοι: εννοούμενο υποκείμενο στο ἐκέλευον τούτους / Θηβαίους: εννοούμενο αντικείμενο στο ἐκέλευον και υποκείμενο στο πέμπειν (ετεροπροσωπία)		συνιστούσαν: ρήμα. στους Θηβαίους: εννοούμενο έμμεσο αντικείμενο στο «συνιστούσαν». να στείλουν αντιπροσώπους στις πόλεις: δευτερεύουσα ονοματική βουλευτική πρόταση, αντικείμενο στο «συνιστούσαν». Δευτερεύουσα ονοματική βουλευτική πρόταση, που εισάγεται με το «να», εκφέρεται με υποτακτική αορίστου και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «συνιστούσαν». Είναι η αποδοση της υπόθεσης «Αν (οι Θηβαίοι) απαιτήσουν όρκους» οι Θηβαίοι: εννοούμενο υποκείμενο στο «να στείλουν». αντιπροσώπους: εννοούμενο αντικείμενο στο «να στείλουν». στις πόλεις: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της κατεύθυνσης στο «να στείλουν».
Ὁ μέντοι Ἀρκὰς Λυκομήδης καὶ τοῦτο ἔλεγεν,	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. Ὁ Ἀρκὰς: ονοματικός ομοιοπλωτος επιθετικός προσδιορισμός στο Λυκομήδης Λυκομήδης: υποκείμενο τοῦτο: αντικείμενο σύστοιχο στο ἔλεγεν ἔλεγεν: ρήμα	Μάλιστα ο Ἀρκὰς Λυκομήδης ἔλεγε και αυτό,	Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία εκφέρεται με οριστική παρατατικού, γιατί δηλώνει πραγματικό γεγονός με διάρκεια στο παρελθόν. ο Λυκομήδης: υποκείμενο στο «ἔλεγε». Ἀρκὰς: επιθετικός προσδιορισμός ή επεξηγηματική παράθεση στο «Λυκομήδης». ἔλεγε: ρήμα. αυτό: αντικείμενο στο «ἔλεγε».
ὅτι οὐδὲ τὸν σύλλογον ἐν Θήβαις <u>δέοι</u> εἶναι,	Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο ὅτι, γιατί δηλώνει αντικειμενική/πραγματική κρίση, εκφέρεται με ευκτική του πλαγίου λόγου, γιατί το ρήμα της πρότασης από την οποία εξαρτάται βρίσκεται σε ιστορικό χρόνο και λειτουργεί ως επεξήγηση στο τοῦτο. τὸν σύλλογον: υποκείμενο στο εἶναι (ετεροπροσωπία) ἐν Θήβαις: εμπρόθετος προσδιορισμός στάσης σε τόπο δέοι: απρόσωπο ρήμα εἶναι: υποκείμενο στο δέοι & τελικό απαρέμφατο	<u>ὅτι δηλαδή δεν έπρεπε να γίνει ούτε η συγκέντρωση στη Θήβα,</u>	Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο «ὅτι», εκφέρεται με οριστική παρατατικού και λειτουργεί ως επεξήγηση στη δεικτική αντωνυμία «αυτό». δεν έπρεπε: απρόσωπο ρήμα. να γίνει η συγκέντρωση στη Θήβα: δευτερεύουσα ονοματική βουλευτική πρόταση ως υποκείμενο στο «έπρεπε». Δευτερεύουσα ονοματική βουλευτική πρόταση, εισάγεται με τον βουλευτικό σύνδεσμο «να», εκφέρεται με υποτακτική αορίστου και λειτουργεί ως υποκείμενο στο «έπρεπε». να γίνει: ρήμα η συγκέντρωση: υποκείμενο στο «να γίνει». στη Θήβα: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου στο «να γίνει».
<u>ἀλλ'</u> τὸν σύλλογον <u>δέοι</u> εἶναι	Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, συνδέεται παρατακτικά με την προηγούμενη ειδική με τον παρατακτικό σύνδεσμο ἀλλά, δηλώνει αντικειμενική/πραγματική κρίση, εκφέρεται με ευκτική του πλαγίου λόγου, γιατί το ρήμα της πρότασης από την οποία εξαρτάται βρίσκεται σε	<u>ἀλλά η συγκέντρωση έπρεπε να γίνει εκεί</u>	Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση που συνδέεται αντιθετικά με την προηγούμενη ειδική. Εννοείται ότι εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο «ὅτι», εκφέρεται με οριστική παρατατικού, γιατί δηλώνει το πραγματικό στο παρελθόν και λειτουργεί ως υποκείμενο στο «έπρεπε». έπρεπε: απρόσωπο ρήμα. να γίνει η συγκέντρωση εκεί: βουλευτική πρόταση ως υποκείμενο στο «έπρεπε».

	ιστορικό χρόνο και λειτουργεί ως επεξήγηση στο τούτο. τὸν σύλλογον: υποκείμενο στο εἶναι (ετεροπροσωπία) δέοι: απρόσωπο ρήμα εἶναι: υποκείμενο στο δέοι & τελικό απαρέμφατο		Δευτερεύουσα ονομαστική βουλητική πρόταση, εισάγεται με τον βουλητικό σύνδεσμο «να», εκφέρεται με υποτακτική αορίστου και λειτουργεί ως υποκείμενο στο «έπρεπε». να γίνει: ρήμα η συγκέντρωση: υποκείμενο στο «να γίνει». εκεί: επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου.
ἐνθα ἂν ᾗ ὁ πόλεμος.	Δευτερεύουσα επιρρηματική αναφορική πρόταση, εισάγεται με το αναφορικό επίρρημα ἐνθα, κφέρεται με Υποτακτική, γιατί το περιεχόμενο είναι δυνατό ή υποτιθέμενο και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου. ἐνθα: επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου ᾗ: ρήμα ὁ πόλεμος: υποκείμενο στο ἂν ᾗ	ὅπου θα γινόνταν ὁ πόλεμος.	Δευτερεύουσα επιρρηματική αναφορική-τοπική πρόταση, η οποία εισάγεται με το αναφορικό επίρρημα «όπου» και προσδιορίζει το τοπικό επίρρημα «εκεί». όπου: επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου στο «θα γινόνταν». θα γινόνταν: ρήμα ὁ πόλεμος: υποκείμενο στο «θα γινόνταν».
<u>Χαλεπαινόντων δ' αὐτῶ τῶν Θηβαίων καὶ λεγόντων.</u> ὡς διαφθείροι τὸ συμμαχικόν. οὐδ' εἰς τὸ συνέδριον ἤθελε καθίζειν,	Κύρια πρόταση κρίσεως, αρνητική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. Χαλεπαινόντων: γενική απόλυτη χρονική μετοχή αὐτῶ: αντικείμενο στη μετοχή Χαλεπαινόντων τῶν Θηβαίων: υποκείμενο στο Χαλεπαινόντων & λεγόντων λεγόντων: γενική απόλυτη χρονική μετοχή Δευτερεύουσα ειδική πρόταση, εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο ὡς, που δηλώνει υποκειμενική κρίση, εκφέρεται με ευκτική του πλαγίου λόγου, γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου δηλώνοντας υποκειμενική – προσωπική γνώμη και λειτουργεί ως αντικείμενο στο λεγόντων. διαφθείροι: ρήμα τὸ συμμαχικόν: αντικείμενο στο διαφθείροι οὗτος: εννοούμενο υποκείμενο στο διαφθείροι Κύρια πρόταση κρίσεως, αρνητική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. εἰς τὸ συνέδριον: εμπρόθετος προσδιορισμός του τόπου ἤθελε: ρήμα καθίζειν: αντικείμενο στο ἤθελε & τελικό απαρέμφατο αὐτός: εννοούμενο υποκείμενο στο ἤθελε & καθίζειν (ταυτοπροσωπία)	<u>Κι ὅταν οἱ Θηβαῖοι δυσανασχέτησαν μ' αὐτόν καὶ ἔλεγαν</u> ὅτι υπονομεύει τὴ συμμαχία. οὔτε στο συνέδριο ἤθελε να καθίσει	Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο «όταν», εκφέρεται με οριστική και προσδιορίζει χρονικά τα «ἤθελε» και «έφυγε». οἱ Θηβαῖοι: υποκείμενο στο «δυσανασχέτησαν». δυσανασχέτησαν: ρήμα. με αὐτόν: εμπρόθετο αντικείμενο στο «δυσανασχέτησαν». Η αντωνυμία αναφέρεται στον Λυκομήδη. Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, η οποία συνδέεται παρατακτικά μέσω του συμπλεκτικού συνδέσμου «και», εκφέρεται με οριστική και προσδιορίζει χρονικά τα «ἤθελε» και «έφυγε». ἔλεγαν: ρήμα. οἱ Θηβαῖοι: υποκείμενο στο «ἔλεγαν». Δευτερεύουσα ονομαστική ειδική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο «ὅτι», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό στο παρόν και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «ἔλεγαν». • ὅτι: ειδικός σύνδεσμος. • υπονομεύει: ρήμα. • ὁ Λυκομήδης / αὐτός: εννοούμενο υποκείμενο. • τὴ συμμαχία: αντικείμενο στο «υπονομεύει». Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία εκφέρεται με οριστική παρατακτικού και δηλώνει πραγματικό γεγονός στο παρελθόν. ὁ Λυκομήδης: εννοούμενο υποκείμενο στο «ἤθελε». ἤθελε: ρήμα.

			να καθίσει στο συνέδριο: δευτερεύουσα ονομαστική βουλευτική πρόταση ως αντικείμενο στο «ήθελε». Δευτερεύουσα ονομαστική βουλευτική πρόταση, εισάγεται με τον βουλευτικό σύνδεσμο «να», εκφέρεται με υποτακτική αορίστου και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «ήθελε». ο Λυκομήδης: εννοούμενο υποκείμενο στο «να καθίσει». στο συνέδριο: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου.
ἀλλ' ἄπιὼν ὄχετο, καὶ μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ ἐξ Ἀρκαδίας πρέσβεις.	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. ἀπιὼν: χρονική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος ὄχετο: ρήμα μετ' αὐτοῦ: εμπρόθετος προσδιορισμός της συνοδείας πάντες: ονομαστικός ομοιόπτωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο πρέσβεις οἱ ἐξ Ἀρκαδίας: ονομαστικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο πρέσβεις ἐξ Ἀρκαδίας: εμπρόθετος προσδιορισμός της προέλευσης πρέσβεις: υποκείμενο στο ὄχετο οὗτος: εννοούμενο υποκείμενο στο ὄχετο & ἀπιὼν	ἀλλὰ αφού σηκώθηκε ἔφυγε καὶ μαζί του (ἔφυγαν) ὅλοι οἱ πρέσβεις ἀπὸ τὴν Ἀρκαδία.	Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία συνδέεται αντιθετικά με την προηγούμενη. ἔφυγε: ρήμα. ο Λυκομήδης: εννοούμενο υποκείμενο. Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, η οποία εκφέρεται με οριστική αορίστου και δηλώνει πράξη προτερόχρονη από το «έφυγε». σηκώθηκε: ρήμα. ο Λυκομήδης: εννοούμενο υποκείμενο. Ελλειπτική κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία συνδέεται παρατακτικά με το «έφυγε» μ'σω του συμπλεκτικού συνδέσμου «και». Το ρήμα «έφυγαν» παραλείπεται και εννοείται. ἔφυγαν: εννοούμενο ρήμα. οι πρέσβεις: υποκείμενο στο εννοούμενο «έφυγαν». ὅλοι: κατηγορηματικός προσδιορισμός στο «οι πρέσβεις». μαζί του: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της συνοδείας. ἀπὸ τὴν Ἀρκαδία: εμπρόθετος προσδιορισμός της προέλευσης στο «πρέσβεις».
Ὡς δ' ἐν Θήβαις οὐκ ἠθέλησαν οἱ συνελθόντες ὁμόσαι,	Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο Ὡς, γιατί δηλώνει υποκειμενική αιτία, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει πραγματικό αίτιο και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας. ἐν Θήβαις: εμπρόθετος προσδιορισμός στάσης σε τόπο οὐκ ἠθέλησαν: ρήμα οἱ συνελθόντες: επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της & υποκείμενο στο οὐκ ἠθέλησαν & στο ὁμόσαι (ταυτοπροσωπία) ὁμόσαι: αντικείμενο στο οὐκ ἠθέλησαν & τελικό απαρέμφοτο	Και επειδή στη Θήβα οἱ σύεδροι δεν θέλησαν να ορκισθούν,	Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο «επειδή», εκφέρεται με οριστική αορίστου, γιατί δηλώνει πραγματική και αντικειμενική αιτία, και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στην κύρια πρόταση. οι σύεδροι: υποκείμενο στο «δεν θέλησαν». στη Θήβα: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου. δεν θέλησαν: ρήμα. Δευτερεύουσα ονομαστική βουλευτική πρόταση, εισάγεται με τον βουλευτικό σύνδεσμο «να», εκφέρεται με υποτακτική αορίστου και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «θέλησαν». να ορκισθούν: ρήμα οι σύεδροι: εννοούμενο υποκείμενο στο «να ορκιστούν».

ἔπεμπον οἱ Θηβαῖοι πρέσβεις ἐπὶ τὰς πόλεις, ὀμνύναι κελεύοντες ποιήσῃν κατὰ τὰ βασιλέως γράμματα, νομίζοντες ὀκνήσῃν μίαν ἐκάστην τῶν πόλεων ἀπεχθάνεσθαι ἅμα ἑαυτοῖς τε καὶ βασιλεῖ.	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό. ἔπεμπον: ρήμα οἱ Θηβαῖοι: υποκείμενο στο ἔπεμπον & στο κελεύοντες & στο νομίζοντες πρέσβεις: αντικείμενο στο ἔπεμπον & υποκείμενο στο ὀμνύναι+ποιήσῃν (ετεροπροσωπία) ἐπὶ τὰς πόλεις: εμπρόθετος προσδιορισμός της εχθρικής διάθεσης ὀμνύναι: αντικείμενο στη μετοχή κελεύοντες κελεύοντες: τροπική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος ποιήσῃν: αντικείμενο στο ὀμνύναι & ειδικό απαρέμφατο κατὰ τὰ γράμματα: εμπρόθετος προσδιορισμός της συμφωνίας βασιλέως: γενική υποκειμενική στο γράμματα νομίζοντες: αιτιολογική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος ὀκνήσῃν: αντικείμενο στη μετοχή νομίζοντες & ειδικό απαρέμφατο μίαν: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἐκάστην ἐκάστην: υποκείμενο στο ὀκνήσῃν & στο ἀπεχθάνεσθαι τῶν πόλεων: γενική διαιρετική στο μίαν ἐκάστην ἀπεχθάνεσθαι: αντικείμενο στο ὀκνήσῃν & τελικό απαρέμφατο ἑαυτοῖς: αντικείμενο στο ἀπεχθάνεσθαι βασιλεῖ: αντικείμενο στο ἀπεχθάνεσθαι	έστελναν οι Θηβαῖοι πρέσβεις στις πόλεις, ζητώντας <u>να ορκιστούν</u> <u>ὅτι θα πράξουν</u> <u>σύμφωνα με τα</u> <u>κείμενα του βασιλιά</u> πιστεύοντας <u>ὅτι θα διστάσει κάθε</u> <u>πόλη χωριστά</u> <u>να αντιταχθεί σε</u> <u>εκείνους και στον</u> <u>βασιλιά.</u>	Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία εκφέρεται με οριστική παρατατικού, γιατί δηλώνει πραγματική ενέργεια με διάρκεια ή επανάληψη στο παρελθόν. έστελναν: ρήμα. οι Θηβαῖοι: υποκείμενο στο «έστελναν» και στο «ζητώντας» και στο πιστεύοντας. πρέσβεις: αντικείμενο στο «έστελναν». στις πόλεις: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της κατεύθυνσης. ζητώντας: επιρρηματική τροπική μετοχή. να ορκιστούν: δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση ως αντικείμενο στο «ζητώντας». πιστεύοντας: επιρρηματική τροπική / αιτιολογική μετοχή. Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση εισάγεται με τον βουλητικό σύνδεσμο «να», εκφέρεται με υποτακτική αορίστου και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «ζητώντας». να ορκιστούν: ρήμα οι πόλεις / οι πολίτες των πόλεων: εννοούμενο υποκείμενο στο «να ορκιστούν». Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο «ὅτι», εκφέρεται με οριστική μέλλοντα, γιατί δηλώνει το πραγματικό στο μέλλον. Λειτουργεί ως αντικείμενο στο «να ορκιστούν». θα πράξουν: ρήμα. οι πόλεις / οι πολίτες: εννοούμενο υποκείμενο. σύμφωνα με τα κείμενα: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου και της συμφωνίας στο «θα πράξουν». του βασιλιά: γενική κτητική στο «κείμενα». Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο «ὅτι», εκφέρεται με οριστική μέλλοντα, γιατί δηλώνει το πραγματικό στο μέλλον και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «πιστεύοντας». θα διστάσει: ρήμα σε. πόλη: υποκείμενο στο «θα διστάσει». κάθε: επιθετικός προσδιορισμός στο «πόλη». χωριστά: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο «θα διστάσει». να αντιταχθεί σε εκείνους και στον βασιλιά: δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση ως αντικείμενο στο «θα διστάσει». Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, εισάγεται με τον βουλητικό σύνδεσμο «να», εκφέρεται με υποτακτική αορίστου και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «θα διστάσει». να αντιταχθεί: ρήμα
--	--	--	---

			πόλη: εννοούμενο υποκείμενο στο «να αντιταχθεί». κάθε: επιθετικός προσδιορισμός στο «πόλη». σε εκείνους: εμπρόθετο αντικείμενο στο «να αντιταχθεί». Η αντωνυμία «εκείνους» αναφέρεται στους Θηβαίους. στον βασιλιά: εμπρόθετο αντικείμενο στο «να αντιταχθεί».
--	--	--	--

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ, Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΘΕΜΑ 2, 35919

Λυσίας, Κατὰ Ἀλκιβιάδου λιποταξίου, 1-3

(έκδ. W.R.M. Lamb, 1930. Lysias. Loeb Classical Library. Cambridge, MA: Harvard University Press· Λονδίνο: William Heinemann Ltd)

Ο Αλκιβιάδης ο νεώτερος κατηγορείται ότι κατατάχθηκε παράνομα στο ιππικό, ενώ είχε καταταγεί από τους αρχηγούς του πεζικού στους οπλίτες (395/4 π.Χ.) για να πολεμήσει στην Αλίαρτο της Βοιωτίας. Η κατάταξή του αυτή έγινε αυθαίρετα, χωρίς να έχει υποβληθεί στη νόμιμη διαδικασία ενώπιον των αρχόντων, λόγω της δειλίας του, καθώς όποιος κατατασσόταν στο ιππικό, γνώριζε ότι θα είναι ασφαλής, αφού οι Σπαρτιάτες δεν διέθεταν ισχυρό ιππικό ενώ το συμμαχικό βοιωτικό ιππικό ήταν πολυάριθμο και ξακουστό.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Μτφρ. Σ. Τζουμλέας. [1939] χ.χ.
Διασκευή από την καθαρεύουσα στη δημοτική

Μτφρ. Γ.Α. Ράπτης. 2003.

Ἦγοῦμαι μέν, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐδεμίαν ὑμᾶς ποθεῖν ἀκοῦσαι πρόφασιν παρὰ τῶν βουλομένων Ἀλκιβιάδου κατηγορεῖν·

Νομίζω μεν, κύριοι δικαστές, ότι καμία δικαιολογία της κατηγορίας δεν επιθυμείτε να πληροφορηθείτε από αυτούς που θέλουν να κατηγορούν τον Αλκιβιάδη·

Νομίζω, κύριοι δικαστές, ότι δεν επιθυμείτε να ακούσετε καμία δικαιολογία από αυτούς που θέλουν να κατηγορήσουν τον Αλκιβιάδη·

τοιοῦτον γάρ πολίτην ἑαυτὸν ἐξ ἀρχῆς παρέσχεν, ὥστε καὶ εἰ μὴ τις ἰδίᾳ ἀδικούμενος ὑπ' αὐτοῦ τυγχάνει, οὐδὲν ἦττον προσήκει ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων ἐχθρὸν αὐτὸν ἡγεῖσθαι.

διότι ως πολίτης από την αρχή έτσι συμπεριφέρθηκε ὥστε, και αν τυχόν κανείς δεν αδικήθηκε ατομικά απ' αυτόν, καθόλου λιγότερο δεν πρέπει να τον θεωρεί εχθρό από τη συμπεριφορά, (που ως πολίτης έδειξε.)

γιατί, συμπεριφέρθηκε έτσι ως πολίτης από την πρώτη στιγμή, ὥστε και αν ακόμη κανείς τυχαίνει να μην αδικήθηκε από αυτόν στην ιδιωτική του ζωή, περισσότερο ταιριάζει από τις άλλες του ασχολίες να τον θεωρεί εχθρό.

Οὐ γὰρ μικρὰ τὰ ἀμαρτήματα, οὐδὲ συγγνώμης ἄξια, οὐδ' ἐλπίδα παρέχοντα ὥς ἔσται τοῦ λοιποῦ βελτίων, ἀλλ' οὕτω πεπραγμένα καὶ εἰς τοσοῦτο κακίας ἀφιγμένα, ὥστ' ἐπ' ἐνίοις ὧν οὗτος φιλοτιμεῖται <καὶ> τοὺς ἐχθροὺς αἰσχύνεσθαι.

Διότι τα σφάλματά του δεν είναι μικρά ούτε αξίζει να συγχωρηθούν, ούτε παρέχουν ελπίδα ότι στο εξής θα είναι καλύτερος πολίτης, αλλά κατά τέτοιο τρόπο έχουνπραχθεί, και σε τέτοια κακία έχουν φθάσει, ὥστε και οι εχθροί του να ντρέπονται να αναφέρουν εκείνα, για τα οποία αυτός υπερηφανεύεται.

Γιατί, τα σφάλματά του δεν είναι μικρά ούτε άξια να συγχωρεθούν ούτε δημιουργούν την ελπίδα ότι θα διορθωθεί από δω και πέρα, αλλά έτσι έχουν διαπραχθεί και έχουν φτάσει σε τέτοιο βαθμό κακίας, ὥστε για μερικά απ' τα οποία αυτός περηφανεύεται ακόμη και οι εχθροί του να ντρέπονται.

ὥς ἔσται τοῦ λοιποῦ βελτίων

ὅτι στο εξής θα είναι καλύτερος πολίτης

ὅτι θα διορθωθεί από δω και πέρα,

ὧν οὗτος φιλοτιμεῖται

για τα οποία αυτός υπερηφανεύεται

απ' τα οποία αυτός περηφανεύεται

ὥστ' ἐπ' ἐνίοις <καὶ> τοὺς ἐχθροὺς αἰσχύνεσθαι.

ὥστε και οι εχθροί του να ντρέπονται να αναφέρουν εκείνα,

ὥστε για μερικά ... ακόμη και οι εχθροί του να ντρέπονται.

Ἐγὼ μέντοι, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ πρότερον πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν διαφορὰς ὑπαρχούσης, καὶ πάλαι τοῦτον πονηρὸν ἡγούμενος, καὶ νῦν ὑπ' αὐτοῦ πεπονθὼς κακῶς, πειράσομαι ὑπὲρ πάντων τῶν πεπραγμένων μεθ' ὑμῶν αὐτὸν τιμωρήσασθαι.

Εγώ όμως, κύριοι δικαστές, επειδή και στο παρελθόν μεταξύ των προγόνων μου και αυτού υπήρχε έχθρα, και επειδή προ πολλού θεωρώ αυτόν φαύλο, και επειδή και τώρα απ' αυτόν έχω αδικηθεί, θα προσπαθήσω με τη βοήθειά σας να τον τιμωρήσω για όλες τις κακές του πράξεις.

Εγώ λοιπόν, κύριοι δικαστές, επειδή και στο παρελθόν υπήρχε αντιπαλότητα ανάμεσα στους πατέρες μας και επειδή από παλιά θεωρούσα αυτόν επικίνδυνο και επειδή τώρα έχω υποστεί βλάβη από αυτόν, θα προσπαθήσω να τον τιμωρήσω μαζί σας για όλα όσα έχει κάνει.

Περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων Ἀρχεστρατίδης ἱκανῶς κατηγόρησε·

Για τις άλλες του λοιπόν πράξεις ο Αρχεστρατίδης αρκετά τον κατηγόρησε·

Σχετικά, λοιπόν, με τα άλλα ο Αρχεστρατίδης τον κατηγόρησε πειστικά·

καὶ γὰρ τοὺς νόμους ἐπέδειξε

διότι και τους νόμους σάς παρουσίασε

γιατί παρέπεμψε σε νόμους

καὶ μάρτυρας πάντων παρέσχετο·

και μάρτυρες για όλες τις εναντίον του δικαζόμενου) κατηγορίες έφερε·

και παρουσίασε μάρτυρες για όλα.

ὅσα δ' οὗτος παραλείπειν,

ὅσα δε αυτός έχει παραλείψει,

ὅσα έχει παραλείψει αυτός.

ἐγὼ καθ' ἕκαστον ὑμᾶς διδάξω.

εγώ θα σας τα εκθέσω καθ' ένα χωριστά.

Εγώ τώρα για καθένα χωριστά θα συμπληρώσω

Λυσίας, Κατὰ Ἀλκιβιάδου λιποταξίου, 1-3

(έκδ. W.R.M. Lamb, 1930. Lysias. Loeb Classical Library. Cambridge, MA: Harvard University Press· Λονδίνο: William Heinemann Ltd)

Ο Ἀλκιβιάδης ο νεώτερος κατηγορείται ὅτι κατατάχτηκε παράνομα στο ἱππικό, ἐνῶ εἶχε καταταγεί ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς του πεζικοῦ στοὺς οπλίτες (395/4 π.Χ.) γιὰ νὰ πολεμήσῃ ἐνῶπιον τῶν ἀρχόντων, λόγῳ τῆς δειλίας του, καθὼς ὅποιος κατατασσόταν στο ἱππικό, γνώριζε ὅτι θὰ εἶναι ἀσφαλής, ἀφοῦ οἱ Σπαρτιάτες δὲν διέθεταν ἰσχυρό ἱππικό ἐνῶ το συμμαχικό βοιωτικό ἱππικό ἦταν πολυάριθμο καὶ ξακουστό.

**ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ
ΚΕΙΜΕΝΟ**

**ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΑΡΧΑΙΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
ΚΕΙΜΕΝΟΥ**

**ΔΙΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΗ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΓΙΑ
ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ
ΣΥΝΤΑΞΗΣ**

**ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
ΚΕΙΜΕΝΟΥ**

Ἦγοῦμαι μὲν, ὦ ἄνδρες
δικασταί, οὐδεμίαν
ὑμᾶς ποθεῖν ἀκοῦσαι
πρόφασιν παρὰ τῶν
βουλομένων
Ἀλκιβιάδου
κατηγορεῖν·

Κύρια πρόταση κρίσεως,
καταφατική που εκφέρεται
με οριστική γιατί δηλώνει το
πραγματικό.
Ἦγοῦμαι: ρήμα
Ἐγώ: εννοούμενο υποκείμενο
στο Ἦγοῦμαι
ὦ ἄνδρες: κλητική
προσφώνηση
δικασταί: ονοματικός
ομοιόπτωτος επιθετικός
προσδιορισμός στο ἄνδρες
οὐδεμίαν: ονοματικός
ομοιόπτωτος επιθετικός
προσδιορισμός στο πρόφασιν
ὑμᾶς: υποκείμενο στο ποθεῖν
& ἀκοῦσαι (ετεροποσωπία)
ποθεῖν: αντικείμενο στο
Ἦγοῦμαι & ειδικό
απαρέμφατο
ἀκοῦσαι: αντικείμενο στο
ποθεῖν & τελικό απαρέμφατο
πρόφασιν: αντικείμενο στο
ἀκοῦσαι
παρὰ τῶν βουλομένων:
εμπρόθετος προσδιορισμός
του ποιητικού αιτίου στο
ἀκοῦσαι
τῶν βουλομένων: επιθετική
μετοχή με υποκείμενο το
ἄρθρο τῆς
Ἀλκιβιάδου: αντικείμενο στο
κατηγορεῖν
κατηγορεῖν: αντικείμενο στο
τῶν βουλομένων

Νομίζω μὲν, κύριοι
δικαστές, **ὅτι καμία**
δικαιολογία δὲν
ἐπιθυμείτε νὰ ἀκούσετε
ἀπὸ αὐτοὺς που θέλουν νὰ
κατηγοροῦν τὸν
Ἀλκιβιάδην·

Κύρια πρόταση κρίσεως, η
οποία εκφέρεται με οριστική
ενεστώτα, γιατί δηλώνει το
πραγματικό στο παρόν.
νομίζω: ρήμα.
ἐγώ: εννοούμενο υποκείμενο στο
«νομίζω».
δικαστές: κλητική προσφώνηση.
κύριοι: επιθετικός
προσδιορισμός στο «δικαστές».
«ὅτι καμία δικαιολογία δὲν
ἐπιθυμείτε νὰ ἀκούσετε ἀπὸ
αὐτοὺς που θέλουν νὰ
κατηγοροῦν τὸν Ἀλκιβιάδην»:
δευτερεύουσα ονοματική
ειδική πρόταση ως αντικείμενο
στο «νομίζω»
Δευτερεύουσα ονοματική
ειδική πρόταση, η οποία
εισάγεται με τὸν ειδικὸ
σύνδεσμο «ὅτι», εκφέρεται με
οριστική ενεστώτα, γιατί
δηλώνει το πραγματικό στο
παρόν, εξαρτάται ἀπὸ το
δοξαστικὸ ρήμα «νομίζω» καὶ
λειτουργεῖ ως αντικείμενο σε
αυτό.
δὲν ἐπιθυμείτε: ρήμα.
εσεῖς: εννοούμενο υποκείμενο
στο «ἐπιθυμείτε».
νὰ ἀκούσετε καμία
δικαιολογία...: δευτερεύουσα
ονοματική βουλητική πρόταση, η
οποία λειτουργεῖ ως αντικείμενο
στο «ἐπιθυμείτε».

Δευτερεύουσα ονοματική
βουλητική πρόταση, εισάγεται
με τὸν βουλητικὸ σύνδεσμο νὰ
καὶ εκφέρεται με υποτακτική
καὶ λειτουργεῖ ως αντικείμενο
στο «ἐπιθυμείτε».
εσεῖς: εννοούμενο υποκείμενο
στο «νὰ ἀκούσετε».
δικαιολογία: αντικείμενο στο
«νὰ ἀκούσετε».
καμία: επιθετικός
προσδιορισμός στο
«δικαιολογία».
ἀπὸ αὐτοὺς: εμπρόθετος
επιρρηματικός προσδιορισμός

			της προέλευσης στο «να ακούσετε». Δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση, η οποία εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία «που», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα και λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στη δεικτική αντωνυμία «αυτούς». που: αναφορική αντωνυμία, υποκείμενο στο «θέλουν». θέλουν: ρήμα. να κατηγορούν τον Αλκιβιάδη: δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, αντικείμενο στο «θέλουν». Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, εισάγεται με τον βουλητικό σύνδεσμο να και εκφέρεται με υποτακτική και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «θέλουν». αυτοί: εννοούμενο υποκείμενο στο «να κατηγορούν». να κατηγορούν: ρήμα τον Αλκιβιάδη: αντικείμενο στο «να κατηγορούν». •
τοιούτον γὰρ πολίτην ἑαυτὸν ἐξ ἀρχῆς παρέσχεν, ὥστε καὶ εἰ μὴ τις ἰδίᾳ ἀδικούμενος ὑπ' αὐτοῦ τυγχάνει, οὐδὲν ἦττον προσήκει ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων ἔχθρὸν αὐτὸν ἡγεῖσθαι.	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. τοιούτον: ονοματικός ομοιοπύωτος επιθετικός προσδιορισμός στο πολίτην πολίτην: κατηγορούμενο στο αντικείμενο ἑαυτὸν ἑαυτὸν: αντικείμενο στο παρέσχεν ἐξ ἀρχῆς: εμπρόθετος προσδιορισμός του χρόνου στο παρέσχεν παρέσχεν: ρήμα Δευτερεύουσα επιρρηματική παραχωρητική πρόταση, εισάγεται με τον παραχωρητικό σύνδεσμο καὶ εἰ, γιατί εξαρτάται από καταφατική πρόταση, εκφέρεται με οριστική, και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της παραχώρησης στο ρήμα προσήκει της συμπερασματικής πρότασης, με την οποία σχηματίζει εξαρτημένο υποθετικό λόγο του πραγματικού. Τις: υποκείμενο στο τυγχάνει και στο ἀδικούμενος	διότι ως πολίτης από την αρχή έτσι συμπεριφέρθηκε ὥστε, και αν ακόμη κανείς στην ιδιωτική ζωή δεν τυχαίνει να αδικήθηκε απ' αυτόν, καθόλου λιγότερο δεν πρέπει να τον θεωρεί εχθρό από τη συμπεριφορά του	Δευτερεύουσα επιρρηματική υποθετική πρόταση με παραχωρητική σημασία, η οποία εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο «αν», ενισχυμένο από το «και ακόμη», και εκφέρεται με οριστική ενεστώτα. Δηλώνει ότι το αποτέλεσμα της κύριας σκέψης ισχύει ακόμη και αν γίνει δεκτή αυτή η προϋπόθεση. κανείς: υποκείμενο στο «δεν τυχαίνει». δεν τυχαίνει: ρήμα να έχει αδικηθεί: δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, αντικείμενο στο «τυχαίνει». Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, εισάγεται με τον βουλητικό σύνδεσμο να και εκφέρεται με υποτακτική και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «τυχαίνει». κανείς: εννοούμενο υποκείμενο στο «να έχει αδικηθεί». στην ιδιωτική ζωή: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της αναφοράς από αυτόν: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο παθητικό «να έχει αδικηθεί». Η

ιδίᾱ: δοτικοφανές επίρρημα του τρόπου
ἄδικούμενος: κατηγορηματική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος
ὑπ' αὐτοῦ: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου
τυγχάνει: ρήμα

Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση, εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο ὥστε και εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει αποτέλεσμα πραγματικό και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος (πραγματικού) στο ρήμα παρέσχεν της πρότασης, από την οποία εξαρτάται.
οὐδὲν: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού στο ἦττον
ἦττον: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού στο προσήκει
προσῆκει: απρόσωπο ρήμα ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων: εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας στο ἡγείσθαι
ἄλλων: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἐπιτηδευμάτων
ἐχθρόν: κατηγορούμενο στο αὐτὸν
αὐτὸν: αντικείμενο στο ἡγείσθαι
ἡγείσθαι: υποκείμενο στο προσήκει & τελικό απαρέμφατο

αντωνυμία αναφέρεται στον Αλκιβιάδη.

Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο «διότι», εκφέρεται με οριστική αορίστου, γιατί δηλώνει πραγματική και αντικειμενική αιτία, και αιτιολογεί γιατί οι δικαστές δεν επιθυμούν να ακούσουν καμία δικαιολογία.

συμπεριφέρθηκε: ρήμα.

ο Αλκιβιάδης / αυτός:

εννοούμενο υποκείμενο.

ὡς πολίτης: εμπρόθετος προσδιορισμός της ιδιότητας στο «συμπεριφέρθηκε».

ἀπό την αρχή: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου.

έτσι: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου.

Δευτερεύουσα επιρρηματική αποτελεσματική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον αποτελεσματικό σύνδεσμο «ὥστε», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα του «πρέπει» και δηλώνει το πραγματικό αποτέλεσμα της συμπεριφοράς του Αλκιβιάδη.

δεν πρέπει: απρόσωπο ρήμα.
να τον θεωρεί κανείς εχθρό: δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, υποκείμενο στο απρόσωπο «πρέπει».

Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, εισάγεται με τον βουλητικό σύνδεσμο να και εκφέρεται με υποτακτική και λειτουργεί ως υποκείμενο στο απρόσωπο «πρέπει».
κανείς: εννοούμενο υποκείμενο στο «να θεωρεί».

τον: αντικείμενο στο «να θεωρεί». Αναφέρεται στον Αλκιβιάδη.

εχθρό: κατηγορούμενο στο αντικείμενο «τον».

καθόλου λιγότερο: επιρρηματικοί προσδιορισμοί του ποσού στο «πρέπει να θεωρεί». Μαζί με την άρνηση σχηματίζει σχήμα λιτότητας και σημαίνει «εξίσου ή ακόμη περισσότερο».

ἀπό τη συμπεριφορά του: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο «να θεωρεί».

του: γενική κτητική στο «συμπεριφορά».

Οὐ γὰρ μικρὰ τὰ ἁμαρτήματα, οὐδὲ συγγνώμης ἄξια, οὐδ' ἐλπίδα παρέχοντα ὥς ἔσται τοῦ λοιποῦ βελτίων, ἀλλ' οὕτω πεπραγμένα καὶ εἰς τοσοῦτο κακίας ἀφигμένα, ὥστ' ἐπ' ἐνίοις ὧν οὗτος φιλοτιμεῖται <καὶ> τοὺς ἐχθροὺς αἰσχύνεσθαι.	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. εἰσί: εννοούμενο ρήμα μικρά: κατηγορούμενο στο ἁμαρτήματα τὰ ἁμαρτήματα: υποκείμενο στο εἰσί συγγνώμης: γενική της ἀξίας στο ἄξια ἄξια: κατηγορούμενο στο ἁμαρτήματα ἐλπίδα: αντικείμενο στο παρέχοντα παρέχοντα: αναφορική μετοχή ως κατηγορούμενο στο ἁμαρτήματα οὕτω: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο πεπραγμένα πεπραγμένα: αναφορική μετοχή ως κατηγορούμενο στο ἁμαρτήματα εἰς τοσοῦτο: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποσού κακίας: γενική διαιρετική στο τοσοῦτο ἀφигμένα: αναφορική μετοχή ως κατηγορούμενο στο ἁμαρτήματα Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο ὥς, γιατί δηλώνει υποκειμενική κρίση, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως αντικείμενο της περιφράσης ἐλπίδα παρέχοντ. ἔσται: ρήμα τοῦ λοιποῦ: γενική συγκριτική στο Ἀλκιβιάδης / οὗτος βελτίων: κατηγορούμενο στο Ἀλκιβιάδης / οὗτος Ἀλκιβιάδης / οὗτος: εννοούμενο υποκείμενο στο ἔσται Δευτερεύουσα επιρρηματική αναφορική πρόταση προσδιοριστική στο ἐνίοις, εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία ὧν, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως αντικείμενο στο αἰσχύνεσθαι. ὧν: αντικείμενο στο φιλοτιμεῖται οὗτος: υποκείμενο στο φιλοτιμεῖται φιλοτιμεῖται: ρήμα	Διότι τα σφάλματά του δεν είναι μικρά ούτε αξίζει να συγχωρηθούν, ούτε παρέχουν ἐλπίδα ὅτι στο ἐξῆς θα εἶναι καλύτερος πολίτης, ἀλλὰ ἔτσι ἔχουν διαπραχθεῖ, και σε τέτοια κακία ἔχουν φθάσει, ὥστε για μερικά, για τα οποία αυτός υπερηφανεύεται, ακόμη και οι ἐχθροὶ του να ντρέπονται	Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο «διότι», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα και αιτιολογεί γιατί ο Αλκιβιάδης πρέπει να θεωρείται ἐχθρός. τα σφάλματα: υποκείμενο στο «εἶναι». του: γενική κτητική στο «σφάλματα». δεν εἶναι: συνδετικό ρήμα με ἄρνηση. μικρά: κατηγορούμενο στο «σφάλματα». Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, η οποία συνδέεται αρνητικά και παρατακτικά με την προηγούμενη. Ο αιτιολογικός σύνδεσμος «διότι» εννοείται. Εκφέρεται με οριστική ενεστώτα και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας. αξίζει: απρόσωπο ρήμα. να συγχωρηθούν: δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, υποκείμενο στο «αξίζει». Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, εισάγεται με τον βουλητικό σύνδεσμο να και εκφέρεται με υποτακτική και λειτουργεί ως υποκείμενο στο «αξίζει». τα σφάλματα: εννοούμενο υποκείμενο στο «να συγχωρηθούν». να συγχωρηθούν: ρήμα Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, η οποία συνδέεται αρνητικά και παρατακτικά με την προηγούμενη. Ο αιτιολογικός σύνδεσμος «διότι» εννοείται. Εκφέρεται με οριστική ενεστώτα και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας. παρέχουν: ρήμα. τα σφάλματα: εννοούμενο υποκείμενο. ἐλπίδα: αντικείμενο στο «παρέχουν». Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο «ὅτι», εκφέρεται με οριστική μέλλοντα και λειτουργεί ως επεξήγηση στο ουσιαστικό «ἐλπίδα».
--	--	---	--

Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση, εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο **ὥστε** και εκφέρεται με **απαρέμφατο**, γιατί δηλώνει **αποτέλεσμα** ενδεχόμενο ή δυνατό και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος (πραγματικού) στο περιεχόμενο της πρότασης, από την οποία εξαρτάται. **ἐπ' ἐνίοις**: εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας **τοὺς ἐχθροὺς**: υποκείμενο στο αἰσχύνεσθαι **αἰσχύνεσθαι**: υποκείμενο στο προσήκει

θα είναι: συνδετικό ρήμα σε οριστική μέλλοντα.
ο Αλκιβιάδης / αυτός: εννοούμενο υποκείμενο.
πολίτης: κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο.
καλύτερος: επιθετικός προσδιορισμός στο «πολίτης».
στο ἐξῆς: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο «θα είναι».

Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, η οποία συνδέεται παρατακτικά με την προηγούμενη. Ο αιτιολογικός σύνδεσμος «διότι» εννοείται. Εκφέρεται με οριστική ενεστώτα και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας.

έχουν διαπραχθεί: ρήμα.

τα σφάλματα: εννοούμενο υποκείμενο.

έτσι: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου και δεικτική λέξη που προετοιμάζει την αποτελεσματική πρόταση.

Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, η οποία συνδέεται παρατακτικά με την προηγούμενη. Ο αιτιολογικός σύνδεσμος «διότι» εννοείται. Εκφέρεται με οριστική ενεστώτα και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας.

έχουν φθάσει: ρήμα.

τα σφάλματα: εννοούμενο υποκείμενο.

σε κακία: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του βαθμού ή του αποτελέσματος.

τέτοια: επιθετικός προσδιορισμός στο «κακία».

Δευτερεύουσα επιρρηματική αποτελεσματική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον αποτελεσματικό σύνδεσμο «ὥστε», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος.

να ντρέπονται: ρήμα.

οι ἐχθροί: υποκείμενο στο «να ντρέπονται».

τον: γενική κτητική στο «ἐχθροί». Αναφέρεται στον Αλκιβιάδη.

για μερικά: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός

			της αιτίας ή της αναφοράς στο «να ντρέπονται». Δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση, η οποία εισάγεται με την εμπρόθετη αναφορική αντωνυμία «για τα οποία», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα και λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο «μερικά», για τα οποία: εμπρόθετο αντικείμενο στο «υπερφηφανεύεται». αυτός: υποκείμενο στο «υπερφηφανεύεται». Αναφέρεται στον Αλκιβιάδη. υπερφηφανεύεται: ρήμα.
Ἐγὼ μέντοι, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ πρότερον πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῖν διαφορᾶς ὑπαρχούσης, καὶ πάλαι τοῦτον πονηρὸν ἡγούμενος, καὶ νῦν ὑπ’ αὐτοῦ πεπονθὼς κακῶς, πειράσομαι ὑπὲρ πάντων τῶν πεπραγμένων μεθ’ ὑμῶν αὐτὸν τιμωρήσασθαι.	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. Ἐγὼ: εννοούμενο υποκείμενο στο πειράσομαι & στο ἡγούμενος & στο πεπονθὼς ὧ ἄνδρες: κλητική προσφώνηση δικασταί: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἄνδρες πρότερον: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου πρὸς τοὺς πατέρας: εμπρόθετος προσδιορισμός της εχθρικής διάθεσης ἡμῖν: δοτική προσωπική κτητική στο διαφορᾶς (λόγω του ὑπαρχούσης) διαφορᾶς: υποκείμενο στο ὑπαρχούσης ὑπαρχούσης: αιτιολογική μετοχή, γενική απόλυτη πάλαι: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου τοῦτον: αντικείμενο στο ἡγούμενος πονηρὸν: κατηγορούμενο στο τοῦτον ἡγούμενος: αιτιολογική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος νῦν: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου ὑπ’ αὐτοῦ: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο πεπονθὼς πεπονθὼς: αιτιολογική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος κακῶς: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου πειράσομαι: ρήμα ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων: εμπρόθετος προσδιορισμός της υπεράσπισης	Εγὼ ὁμῶς, κύριοι δικαστές, ἐπεὶ καὶ στο παρελθόν μεταξύ των προγόνων μας καὶ αὐτοῦ υπήρχε ἀντιπαλότητα, καὶ ἐπεὶ ἀπὸ παλιά θεωρῶ αὐτὸν φαῦλο, καὶ ἐπεὶ καὶ τώρα ἀπ’ αὐτὸν ἔχω ἀδικηθεῖ, θα προσπαθῶ μαζί σας να τον τιμωρήσω για ὅλες του τις πράξεις.	Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία εκφέρεται με οριστική μέλλοντα, γιατί δηλώνει την πρόθεση του ομιλητή να ενεργήσει στο μέλλον. εγὼ: υποκείμενο στο «θα προσπαθῶ». θα προσπαθῶ: ρήμα. να τον τιμωρήσω: δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, αντικείμενο στο «θα προσπαθῶ». Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, εισάγεται με τον βουλητικό σύνδεσμο να και εκφέρεται με υποτακτική και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «θα προσπαθῶ». εγὼ: εννοούμενο υποκείμενο στο «να τιμωρήσω». τον: αντικείμενο στο «να τιμωρήσω». Αναφέρεται στον Αλκιβιάδη. μαζί σας: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της συνοδείας στο «να τιμωρήσω». για τις πράξεις: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας ή της αναφοράς στο «να τιμωρήσω». ὅλες: κατηγορηματικός προσδιορισμός στο «πράξεις του: γενική κτητική στο «πράξεις». δικαστές: κλητική προσφώνηση. κύριοι: επιθετικός προσδιορισμός στο «δικαστές». Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο «ἐπεὶ», εκφέρεται με οριστική παρατατικού και δηλώνει πραγματική αιτία.

	πάντων: ονοματικό ομοιόπτωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο πεπραγμένων τῶν πεπραγμένων: επιθετική μετοχή με υποκείμενο το άρθρο της μεθ' ὑμῶν: εμπρόθετος προσδιορισμός της συνοδείας αὐτὸν: αντικείμενο στο τιμωρήσασθαι τιμωρήσασθαι: αντικείμενο στο πειράσομαι & τελικό απαρέμφατο		Λειτουργεῖ ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας υπήρχε: ρήμα. αντιπαλότητα: υποκείμενο στο «υπήρχε». στο παρελθόν: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου. μεταξύ των προγόνων μας και των δικών του: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της αμοιβαίας σχέσης. μας: γενική κτητική στο «προγόνων». Δευτερεύουσα αιτιολογική πρόταση, η οποία συνδέεται παρατακτικά με την προηγούμενη και εκφέρεται με οριστική ενεστώτα και δηλώνει πραγματική αιτία. Λειτουργεῖ ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας. θεωρώ: ρήμα. εγώ: εννοούμενο υποκείμενο. αὐτόν: αντικείμενο στο «θεωρώ». φαύλο: κατηγορούμενο στο αντικείμενο «αὐτόν». από παλιά: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου. Δευτερεύουσα αιτιολογική πρόταση, η οποία συνδέεται παρατακτικά με τις προηγούμενες και εκφέρεται με οριστική παρακειμένου, γιατί δηλώνει πραγματική αιτία του παρελθόντος της οποίας το αποτέλεσμα ισχύει στο παρόν. Λειτουργεῖ ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας. ἔχω ἀδικηθεῖ: ρήμα. εγώ: εννοούμενο υποκείμενο. τώρα: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου. από αὐτόν: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του ποιητικού αίτιου. Η αντωνυμία αναφέρεται στον Αλκιβιάδη.
Περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων Ἀρχεστρατίδης ἱκανῶς κατηγόρησε·	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. Ἀρχεστρατίδης: εννοούμενο υποκείμενο στο κατηγόρησε κατηγόρησε: ρήμα ἱκανῶς: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού στο κατηγόρησε Περὶ τῶν ἄλλων: εμπρόθετος προσδιορισμός της αναφοράς στο κατηγόρησε	Για τις άλλες του λοιπὸν πράξεις ο Αρχεστρατίδης ἀρεκά τὸν κατηγόρησε·	Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία εκφέρεται με οριστική αορίστου, γιατί δηλώνει πραγματικό γεγονός στο παρελθόν. ο Αρχεστρατίδης: υποκείμενο στο «κατηγόρησε». κατηγόρησε: ρήμα. τον: αντικείμενο στο «κατηγόρησε». Αναφέρεται στον Αλκιβιάδη. για τις πράξεις του: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός

			της αναφοράς στο «κατηγορήσε». άλλες: επιθετικός προσδιορισμός στο «πράξεις». του: γενική κτητική στο «πράξεις». αρκετά: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού ή του βαθμού στο «κατηγορήσε».
καὶ γὰρ τοὺς νόμους ἐπέδειξε	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. Ἀρχεστρατίδης: εννοούμενο υποκείμενο στο ἐπέδειξε ἐπέδειξε: ρήμα τοὺς νόμους: αντικείμενο στο ἐπέδειξε	διότι και τους νόμους παρουσίασε	Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο «διότι», εκφέρεται με οριστική αορίστον, γιατί δηλώνει πραγματική αιτία στο παρελθόν. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας. παρουσίασε: ρήμα. ο Αρχεστρατίδης: εννοούμενο υποκείμενο. τους νόμους: αντικείμενο στο «παρουσίασε».
καὶ μάρτυρας πάντων παρέσχετο·	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. Ἀρχεστρατίδης: εννοούμενο υποκείμενο στο παρέσχετο μάρτυρας: αντικείμενο στο παρέσχετο πάντων: γενική αντικειμενική στο μάρτυρας παρέσχετο: ρήμα	και μάρτυρες για όλα παρουσίασε	Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, η οποία συνδέεται παρατακτικά με την προηγούμενη και εννοείται ότι εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο «διότι», εκφέρεται με οριστική αορίστον, γιατί δηλώνει πραγματική αιτία στο παρελθόν. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας. παρουσίασε: ρήμα. ο Αρχεστρατίδης: εννοούμενο υποκείμενο. μάρτυρες: αντικείμενο στο «παρουσίασε». για όλα: εμπρόθετος ονοματικός προσδιορισμός της αναφοράς στο «μάρτυρες»· εννοείται «για όλες τις κατηγορίες/πράξεις».
ὅσα δ' οὗτος παραλέλοιπεν,	Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση προσδιοριστική στο ἕκαστον, εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία ὅσα, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο ἕκαστον. ὅσα: αντικείμενο στο παραλέλοιπεν οὗτος: υποκείμενο στο παραλέλοιπεν παραλέλοιπεν: ρήμα	ὅσα δε αὐτός ἔχει παραλείπει,	Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση, η οποία εισάγεται με την αόριστη αναφορική αντωνυμία «ὅσα», εκφέρεται με οριστική παρακειμένου και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «θα εκθέσω». Το αντικείμενο επαναλαμβάνεται στην κύρια πρόταση με την αντωνυμία «τα». ὅσα: αόριστη αναφορική αντωνυμία, αντικείμενο στο «ἔχει παραλείπει».

			αυτός: υποκείμενο στο «έχει παραλείψει». Αναφέρεται στον Αρχεστρατίδη. έχει παραλείπει: ρήμα σε οριστική παρακειμένου.
ἐγὼ καθ' ἕκαστον ὑμᾶς διδάξω.	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική που εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. ἐγὼ: υποκείμενο στο διδάξω καθ' ἕκαστον: εμπρόθετος προσδιορισμός του τρόπου ὑμᾶς: αντικείμενο στο διδάξω διδάξω: ρήμα	ἐγὼ καθ' ἓνα χωριστά θα σας τα εκθέσω.	Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία εκφέρεται με οριστική μέλλοντα και δηλώνει την πραγματική πρόθεση του ομιλητή να παρουσιάσει στη συνέχεια όσα παραλείφθηκαν. ἐγὼ: υποκείμενο στο «θα εκθέσω». θα εκθέσω: ρήμα. σας: έμμεσο αντικείμενο στο «θα εκθέσω»: «θα τα εκθέσω σε εσάς». τα: αντικείμενο στο «θα εκθέσω». καθ' ἓνα: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου με διανεμητική σημασία. χωριστά: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου, ο οποίος ενισχύει τη διανεμητική σημασία του «καθ' ἓνα».

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ, Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΘΕΜΑ 2, 35920

Πλάτων, Νόμοι, 731d – 732b

(έκδ. J. Burnet, Platonis opera, vol. 5, Oxford: Clarendon Press, 1907. ανατ. 1967)

Οι Νόμοι είναι ο τελευταίος διάλογος που έγραψε ο Πλάτων, ο μοναδικός διάλογος στον οποίο δεν συμμετέχει ο Σωκράτης. Σε αυτόν συνδιαλέγονται τρεις ηλικιωμένοι άνδρες. Τον διάλογο, που εξελίσσεται στην Κρήτη, κατευθύνει ένας ανώνυμος Αθηναίος ξένος, ο οποίος επεσήμανε ότι οι πολίτες οφείλουν να συμπεριφέρονται με γνώμονα την αλήθεια, καθώς αυτή γεννά στην ψυχή την πίστη, τη δικαιοσύνη και την αποστροφή για την αδικία. Τόνισε εξάλλου ότι η αδικία προκύπτει από την αμάθεια και μπορεί να θεραπευτεί με τη διδασκαλία. Και συνεχίζει:

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	Μτφρ. Β. Μοσκόβης. 1988.	Μτφρ. Κ. Φίλιππας. [1964] 1975.
Πάντων δὲ μέγιστον κακῶν ἀνθρώποις τοῖς πολλοῖς ἔμφυτον ἐν ταῖς ψυχαῖς ἔστιν,	Το πιο μεγάλο απ' όλα τα κακά είναι ἔμφυτο στις περισσότερες ψυχές των ανθρώπων,	Από όλα όμως τα κακά το πιο μεγάλο είναι ἔμφυτο στις ψυχές των περισσότερων ανθρώπων,
οὗ πᾶς αὐτῷ συγγνώμην ἔχων ἀποφυγὴν οὐδεμίαν μηχανᾷται·	κι ο καθένας τους το συγχωρεῖ στον εαυτό του και δεν προσπαθεῖ να βρει κανένα μέσο για να ξεφύγει απ' αυτό.	και επειδὴ καθένας το συγχωρεῖ στον εαυτό του, δεν ψάχνει κανένα τρόπο να βρει για να απαλλαγεί (απ' αυτό)·
τοῦτο δ' ἔστιν	Εἶναι αυτό	εἶναι δε αυτό
ὃ λέγουσιν	που λένε	που λένε
ὥς φίλος αὐτῷ πᾶς ἄνθρωπος φύσει τέ ἔστιν τοιοῦτον.	ὅτι κάθε ἄνθρωπος είναι ἀπὸ τη φύση του φίλαντος	ὅτι κάθε ἄνθρωπος είναι φίλαντος ἐκ φύσεως,
καὶ ὁρθῶς ἔχει τὸ δεῖν εἶναι	και ὅτι είναι δικαιολογημένο να είναι τέτοιος.	και ὅτι δικαιολογημένα πρέπει να είναι τέτοιος.
Τὸ δὲ ἀληθεῖα γε πάντων ἀμαρτημάτων διὰ τὴν σφόδρα ἑαυτοῦ φιλίαν αἴτιον ἐκάστῳ γίγνεται ἐκάστοτε.	Στην πραγματικότητα ὁμως, η υπερβολικὴ ἀγάπη για τον εαυτό μας γίνεται πάντοτε η αἰτία ὅλων των σφαλμάτων.	Και ὁμως, στην πραγματικότητα, αὐτό, δηλαδή η μεγάλη ἀγάπη για τον εαυτό μας, είναι σε κάθε περίπτωση το αἶτιο για ὅλα τα σφάλματα που διαπράττει κάθε ἄνθρωπος.
τυφλοῦται γὰρ περὶ τὸ φιλούμενον ὁ φιλῶν,	Αὐτός δηλαδή που αγαπᾷ τυφλώνεται ἀπὸ το αντικείμενο της ἀγάπης του,	Διότι αὐτός που αγαπᾷ τυφλώνεται γι' αὐτό που αγαπᾷ,
ὥστε τὰ δίκαια καὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ καλὰ κακῶς κρίνει, τὸ αὐτοῦ πρὸ τοῦ ἀληθοῦς ἀεὶ τιμᾶν δεῖν ἡγούμενος·	ὥστε να κρίνει κακῶς τὰ δίκαια και τὰ καλὰ και τὰ ωραία, επειδὴ νομίζει ὅτι πρέπει να τιμᾷ περισσότερο την ατομικότητά του ἀπὸ την ἀλήθεια.	σε τέτοιο σημεῖο που να κρίνει κακῶς τὰ δίκαια και τὰ καλὰ και τὰ ωραία, διότι θεωρεῖ ὅτι πρέπει πάντοτε να τιμᾷ περισσότερο το δικό του, παρά το ἀληθινό·
οὔτε γὰρ ἑαυτὸν οὔτε τὰ ἑαυτοῦ χρὴ τὸν γε μέγαν ἄνδρα ἐσόμενον στέργειν, ἀλλὰ τὰ δίκαια,	Εκεῖνος ὁμως που φιλοδοξεῖ τουλάχιστο να γίνει μεγάλος δεν πρέπει να υπεραγαπᾷ οὔτε τον εαυτό του, οὔτε τὰ δικά του, ἀλλὰ τὰ δίκαια,	εκείνος ὁμως τουλάχιστον που θέλει να γίνει μέγας ἄνδρας, δεν πρέπει να τιμᾷ περισσότερο τον εαυτό του, οὔτε τὰ δικά του, ἀλλὰ τὰ δίκαια
ἐάντε παρ' αὐτῷ ἐάντε παρ' ἄλλῳ μᾶλλον πραττόμενα τυγχάνη.	εἴτε ἔτυχε να τὰ πράξει ο ἴδιος, εἴτε κάποιος ἄλλος.	εἴτε τυχαίνει να πράττονται απ' τον ἴδιο, εἴτε ἀπὸ ἄλλον.
Ἐκ ταῦτοῦ δὲ ἀμαρτήματος τούτου καὶ τὸ τὴν ἀμαθίαν τὴν παρ' αὐτῷ δοκεῖν σοφίαν εἶναι γέγονε πᾶσιν·	Απ' αὐτό το ἴδιο σφάλμα προήλθε και τὸ ὅτι ὅλοι θεωροῦν σοφία την ἀμαθειά τους.	Απ' αὐτό δε το ἴδιο σφάλμα, συμβαίνει σε ὅλους να νομίζουν ὅτι η ἀμαθειά τους είναι σοφία·
ὅθεν οὐκ εἰδότες ὡς ἔπος εἰπεῖν οὐδέν, οἰόμεθα τὰ πάντα εἰδέναι, οὐκ ἐπιτρέποντες δὲ ἄλλοις ᾧ μὴ ἐπιστάμεθα πράττειν,	Και για τούτο, ἐνῶ δεν ξέρουμε τίποτε, για να χρησιμοποιήσω αὐτὴν τὴν ἔκφραση, νομίζουμε πως τὰ ξέρουμε ὅλα, και, επειδὴ δεν ἐμπιστευόμαστε στους ἄλλους αὐτὰ που δεν ξέρουμε ἐμεῖς,	ἐξ ου, και ἐνῶ δεν ξέρουμε τίποτε, μπορῶ να πῶ, νομίζουμε πως τὰ ξέρουμε ὅλα, και μη ἐπιτρέποντας στους ἄλλους να κάνουν αὐτὰ που ἐμεῖς δεν ξέρουμε,
ἀναγκαζόμεθα ἀμαρτάνειν αὐτοὶ πράττοντες.	ἀναγκαζόμαστε να τὰ κάνουμε λανθασμένα οἱ ἴδιοι.	μοιραίως ὅταν τὰ κάνουμε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι τὰ κάνουμε λανθασμένα.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ, Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΘΕΜΑ 2, 35920

Πλάτων, Νόμοι, 731d – 732b

(έκδ. J. Burnet, Platonis opera, vol. 5, Oxford: Clarendon Press, 1907. ανατ. 1967)

Οι Νόμοι είναι ο τελευταίος διάλογος που έγραψε ο Πλάτων, ο μοναδικός διάλογος στον οποίο δεν συμμετέχει ο Σωκράτης. Σε αυτόν συνδιαλέγονται τρεις ηλικιωμένοι άνδρες. Τον διάλογο, που εξελίσσεται στην Κρήτη, κατευθύνει ένας ανώνυμος Αθηναίος ξένος, ο οποίος επεσήμανε ότι οι πολίτες οφείλουν να συμπεριφέρονται με γνώμονα την αλήθεια, καθώς αυτή

γεννά στην ψυχή την πίστη, τη δικαιοσύνη και την αποστροφή για την αδικία. Τόνισε εξάλλου ότι η αδικία προκύπτει από την αμάθεια και μπορεί να θεραπευτεί με τη διδασκαλία. Και συνεχίζει:			
ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΧΑΙΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΔΙΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΓΙΑ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ	ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Πάντων δὲ μέγιστον κακῶν ἄνθρωποις τοῖς πολλοῖς ἔμφυτον ἐν ταῖς ψυχαῖς ἔστιν,	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική, που εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό. Πάντων: ονοματικός ομοιόπτωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο κακῶν μέγιστον: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο εννοούμενο κακόν κακόν: εννοούμενο υποκείμενο στο ρήμα κακῶν: γενική διαιρετική στο μέγιστον ἄνθρωποις: δοτική προσωπική κτητική στο μέγιστον τοῖς πολλοῖς: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἄνθρωποις ἔμφυτον: κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο του ρήματος κακόν ἐν ταῖς ψυχαῖς: εμπρόθετος προσδιορισμός του τόπου μεταφορικά ἔστιν: ρήμα	Το πιο μεγάλο απ' όλα τα κακά είναι ἔμφυτο στις περισσότερες ψυχές των ανθρώπων	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική, η οποία εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει κάτι πραγματικό και διαχρονικό. εἶναι: συνδετικό ρήμα. το πιο μεγάλο: υποκείμενο στο «εἶναι»· πρόκειται για ουσιαστικοποιημένο επίθετο και εννοείται το ουσιαστικό «κακό». απ' τα κακά: εμπρόθετος προσδιορισμός του διαιρεμένου όλου ή της σύγκρισης στο «πιο μεγάλο». όλα: κατηγορηματικός προσδιορισμός στο «κακά». ἔμφυτο: κατηγορούμενο στο υποκείμενο «το πιο μεγάλο κακό». στις ψυχές: εμπρόθετος προσδιορισμός του τόπου, μεταφορικά, στο «εἶναι ἔμφυτο». περισσότερες: επιθετικός προσδιορισμός στο «ψυχές». των ανθρώπων: γενική κτητική στο «ψυχές».
οὗ πᾶς αὐτῷ συγγνώμην ἔχων ἀποφυγὴν οὐδεμίαν μηχανᾷται·	Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση, που εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία οὗ, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο εννοούμενο κακόν της προηγούμενης πρότασης. οὗ: γενική αντικειμενική στο ἀποφυγὴν πᾶς: υποκείμενο στο μηχανᾷται & στο ἔχων αὐτῷ: αντικείμενο στην περίφραση συγγνώμην ἔχων συγγνώμην: αντικείμενο στο ἔχων ἔχων: αιτιολογική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος, πᾶς ἀποφυγὴν: αντικείμενο ἄμεσο στο μηχανᾷται οὐδεμίαν: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἀποφυγὴν μηχανᾷται: ρήμα	κι επειδή ο καθένας τους το συγχωρεῖ στον εαυτό του δεν μηχανεύεται καμία διαφυγή (από αυτό)	Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο «επειδή», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει πραγματική αιτία, και προσδιορίζει αιτιολογικά το «δεν μηχανεύεται». ο καθένας: υποκείμενο στο «συγχωρεῖ». τους: γενική διαιρετική στο «ο καθένας». συγχωρεῖ: ρήμα. το: ἄμεσο αντικείμενο στο «συγχωρεῖ»· αναφέρεται στο μεγαλύτερο κακό. στον εαυτό του: ἔμμεσο αντικείμενο στο «συγχωρεῖ».

			του: γενική κτητική στο «εαυτό». Κύρια πρόταση κρίσεως, αποφατική, η οποία εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό στο παρόν ή μια γενική αλήθεια. Συνδέεται με την πρώτη κύρια πρόταση μέσω του «και». δεν μηχανεύεται: ρήμα. ο καθένας τους: εννοούμενο υποκείμενο στο «μηχανεύεται». διαφυγή: άμεσο αντικείμενο στο «μηχανεύεται». καμία: επιθετικός προσδιορισμός στο «διαφυγή». από αυτό: εμπρόθετος προσδιορισμός της απομάκρυνσης στο «διαφυγή».
τοῦτο δ' ἔστιν	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική, που εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό. τοῦτο: υποκείμενο στο ἔστιν ἔστιν: ρήμα	Εἶναι αυτό	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική, η οποία εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό. εἶναι: ρήμα. αυτό: υποκείμενο στο «εἶναι», τοποθετημένο μετά το ρήμα.
ὃ λέγουσιν	Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση, που εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία ὃ, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο τοῦτο της προηγούμενης πρότασης. ὃ: αντικείμενο στο λέγουσιν λέγουσιν: ρήμα ἄνθρωποι: εννοούμενο υποκείμενο στο λέγουσιν	που λένε	Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση, η οποία εισάγεται με την άκλιτη αναφορική αντωνυμία «που», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό, και λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο «αυτό». που: άμεσο αντικείμενο στο «λένε». λένε: ρήμα. οι ἄνθρωποι: εννοούμενο υποκείμενο στο «λένε».
ὥς φίλος αὐτῷ πᾶς ἄνθρωπος φύσει τέ ἐστιν τοιοῦτον.	Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση που εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο ὥς δηλώνοντας υποκειμενική κρίση, εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως επεξήγηση στο τοῦτο της κύριας από την οποία εξαρτάται. φίλος: κατηγορούμενο στο ἄνθρωπος αὐτῷ: δοτική αντικειμενική στο φίλος	ὅτι από τη φύση κάθε ἄνθρωπος εἶναι φίλος του εαυτοῦ του	Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο «ὅτι», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί παρουσιάζει το περιεχόμενο της κοινής αντίληψης ως

	πᾶς: ονοματικός ομοιόπτωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο ἄνθρωπος ἄνθρωπος: υποκείμενο στο ἔστιν φύσει: δοτική του τρόπου ἔστιν: ρήμα		πραγματικό, και λειτουργεί ως επεξήγηση στο «αυτό» της κύριας πρότασης. άνθρωπος: υποκείμενο στο «είναι». κάθε: επιθετικός προσδιορισμός στο «άνθρωπος». είναι: συνδετικό ρήμα. φίλος: κατηγορούμενο στο «κάθε άνθρωπος». του εαυτού του: γενική αντικειμενική – ονοματικός ετερόπτωτος προσδιορισμός στο «φίλος». του: γενική κτητική στο «εαυτού». από τη φύση: εμπρόθετος προσδιορισμός του τρόπου ή της προέλευσης στο «είναι».
καὶ ὀρθῶς ἔχει τὸ δεῖν εἶναι	Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση που συνδέεται παρατακτικά με τον παρατακτικό σύνδεσμο καὶ με την προηγούμενη πρόταση, δηλώνοντας υποκειμενική κρίση, εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως επεξήγηση στο τοῦτο της κύριας από την οποία εξαρτάται. ὀρθῶς: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου: ἔχει: ρήμα τὸ δεῖν: ἑναρθρο απαρέμφατο ως υποκείμενο στο ἔχει εἶναι: υποκείμενο στο δεῖν και τελικό απαρέμφατο τοιοῦτον: κατηγορούμενο στο εννοούμενο τόν ἄνθρωπον τόν ἄνθρωπον: εννοούμενο υποκείμενο στο εἶναι	και ὅτι εὐλόγα πρέπει να εἶναι τέτοιος.	Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, η οποία συνδέεται παρατακτικά με την προηγούμενη ειδική μέσω του συμπλεκτικού συνδέσμου «και». Εισάγεται με το «ὅτι», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα ως προς το «πρέπει» και λειτουργεί επίσης ως επεξήγηση στο «αυτό». εὐλόγα: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο «πρέπει». πρέπει: απρόσωπο ρήμα. να εἶναι τέτοιος: δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση ως υποκείμενο στο «πρέπει». Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, η οποία εισάγεται με το βουλητικό μόριο «να», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και λειτουργεί ως υποκείμενο στο απρόσωπο «πρέπει». να εἶναι: ρήμα. άνθρωπος: εννοούμενο υποκείμενο στο «να εἶναι». κάθε: επιθετικός προσδιορισμός στο «άνθρωπος». τέτοιος: κατηγορούμενο στο εννοούμενο

			υποκείμενο «κάθε άνθρωπος».
Τὸ δὲ ἀληθεία γε πάντων ἁμαρτημάτων διὰ τὴν σφόδρα ἑαυτοῦ φιλίαν αἴτιον ἑκάστῳ γίγνεται ἑκάστοτε.	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική, που εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό. Τὸ δὲ: υποκείμενο στο γίνεται ἀληθεία: δοτική του τρόπου πάντων: ονοματικός ομοιόπτωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο ἁμαρτημάτων ἁμαρτημάτων: γενική της αιτίας στο αἴτιον διὰ τὴν φιλίαν: εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας στο γίνεται σφόδρα: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού ἑαυτοῦ: γενική ανατικειμενική στο φιλίαν αἴτιον: κατηγορούμενο στο Τὸ δὲ ἑκάστῳ: δοτική αντικειμενική στο αἴτιον γίγνεται: ρήμα ἑκάστοτε: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου	Στην πραγματικότητα όμως, για όλα τα σφάλματα η υπερβολική αγάπη για τον εαυτό μας γίνεται η αιτία.	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική, η οποία εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει μια γενική αλήθεια. στην πραγματικότητα: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου. η αγάπη: υποκείμενο στο «γίνεται». υπερβολική: επιθετικός προσδιορισμός στο «αγάπη». για τον εαυτό μας: εμπρόθετος ονοματικός προσδιορισμός της αναφοράς στο «αγάπη». μας: γενική κτητική στο «εαυτό». γίνεται: ρήμα. η αιτία: κατηγορούμενο στο υποκείμενο «η υπερβολική αγάπη». για όλα τα σφάλματα: εμπρόθετος προσδιορισμός της αναφοράς στο «αιτία», ισοδύναμος με «αιτία όλων των σφαλμάτων». όλα: κατηγορηματικός προσδιορισμός στο «σφάλματα».
τυφλοῦται γὰρ περὶ τὸ φιλούμενον ὁ φιλῶν,	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική, που εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό. τυφλοῦται: ρήμα περὶ τὸ φιλούμενον: εμπρόθετος προσδιορισμός της αναφοράς τὸ φιλούμενον: επιθετική μετοχή με υποκείμενο το ἄρθρο της ὁ φιλῶν: επιθετική μετοχή με υποκείμενο το ἄρθρο της που λειτουργεί ως υποκείμενο στο τυφλοῦται	Γιατί τυφλώνεται για αυτό που αγαπά εκείνος που αγαπά	Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο «γιατί», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει πραγματική και γενική αιτία, και αιτιολογεί ολόκληρη την προηγούμενη κρίση. τυφλώνεται: ρήμα. εκείνος: υποκείμενο στο «τυφλώνεται». για αυτό που αγαπά: εμπρόθετος προσδιορισμός της αναφοράς στο «τυφλώνεται». Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση, η οποία προσδιορίζει το «αυτό». πον: ἄμεσο αντικείμενο στο «αγαπά». αγαπά: ρήμα.

			εκείνος που αγαπά: εννοούμενο υποκείμενο στο «αγαπά». Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση, η οποία λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο «εκείνος». που: υποκείμενο στο «αγαπά». αγαπά: ρήμα· το αντικείμενό του παραλείπεται, επειδή η έννοια χρησιμοποιείται γενικά.
ὥστε τὰ δίκαια καὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ καλὰ κακῶς κρίνει, τὸ αὐτοῦ πρὸ τοῦ ἀληθοῦς ἀεὶ τιμᾶν δεῖν <u>ἡγούμενος</u>·	Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση, εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο ὥστε, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει αποτέλεσμα πραγματικό και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο ρήμα της πρότασης, από την οποία εξαρτάται. τὰ δίκαια: αντικείμενο στο κρίνει τὰ ἀγαθὰ: αντικείμενο στο κρίνει τὰ καλὰ: αντικείμενο στο κρίνει κακῶς: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο κρίνει κρίνει: ρήμα οὗτος: εννοούμενο υποκείμενο στο κρίνει & στο ἡγούμενος τὸ αὐτοῦ: αντικείμενο στο τιμᾶν πρὸ τοῦ ἀληθοῦς: εμπρόθετος προσδιορισμός ως β' όρος σύγκρισης στο τὸ αὐτοῦ ἀεὶ: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου τιμᾶν: υποκείμενο στο δεῖν & τελικό απαρέμφατο δεῖν: αντικείμενο στο ἡγούμενος & ειδικό απαρέμφατο ἡγούμενος: αιτιολογική μετοχή συνημμένη στο εννοούμενο υποκείμενο του ρήματος οὗτος	ὥστε τα δίκαια και τα καλά και τα ωραία να τα κρίνει κακῶς, <u>επειδὴ νομίζει</u> <u>ὅτι πρέπει πάντα να τιμᾶ περισσότερο το δικό του από το αληθινό.</u>	Δευτερεύουσα επιρρηματική αποτελεσματική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον αποτελεσματικό σύνδεσμο «ὥστε», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και δηλώνει το αποτέλεσμα της τύφλωσης ως φυσική και γενική συνέπεια. να κρίνει: ρήμα. εκείνος που αγαπά: εννοούμενο υποκείμενο στο «να κρίνει». τα δίκαια, τα καλά, τα ωραία: τρία ομοιόπτωτα, παρατακτικά συνδεδεμένα άμεσα αντικείμενα στο «να κρίνει». Πρόκειται για ουσιαστικοποιημένα επίθετα. τα: επαναληπτική προσωπική αντωνυμία, άμεσο αντικείμενο στο «να κρίνει», η οποία επαναλαμβάνει τα προταγμένα αντικείμενα. κακῶς: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο «να κρίνει». Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, η οποία εισάγεται με το «επειδὴ», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει πραγματική αιτία, και αιτιολογεί το «να κρίνει κακῶς». νομίζει: ρήμα. εκείνος που αγαπά: εννοούμενο υποκείμενο. Δευτερεύουσα ονοματική ειδική

			πρόταση, η οποία εισάγεται με το «ότι», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα ως προς το «πρέπει» και λειτουργεί ως αντικείμενο στο δοξαστικό ρήμα «νομίζει». πρέπει: απρόσωπο ρήμα. πάντα: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο «να τιμά». περισσότερο: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού στο «να τιμά». Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, η οποία εισάγεται με το «να», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και λειτουργεί ως υποκείμενο στο απρόσωπο «πρέπει». να τιμά: ρήμα. εκείνος που αγαπά: εννοούμενο υποκείμενο. το δικό του: άμεσο αντικείμενο στο «να τιμά»· ουσιαστικοποιημένο κτητικό επίθετο. από το αληθινό: εμπρόθετος προσδιορισμός της σύγκρισης στο «περισσότερο». το αληθινό: ουσιαστικοποιημένο επίθετο και δεύτερος όρος της σύγκρισης.
οὔτε γὰρ ἑαυτὸν οὔτε τὰ ἑαυτοῦ χρὴ τὸν γε μέγαν ἄνδρα ἐσόμενον στέργειν, ἀλλὰ τὰ δίκαια,	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική, που εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό. ἑαυτὸν: αντικείμενο στο στέργειν τὰ ἑαυτοῦ: αντικείμενο στο στέργειν χρῆ: απρόσωπο ρήμα μέγαν: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο τὸν ἄνδρα ἄνδρα: κατηγορούμενο στο τὸν γε τὸν γε: υποκείμενο στο στέργειν (ετεροπροσωπία) & στο ἐσόμενον ἐσόμενον: επιθετική μετοχή στέργειν: υποκείμενο στο χρῆ & τελικό απαρέμφατο τὰ δίκαια: αντικείμενο στο στέργειν	Ούτε, όμως, τον εαυτό του ούτε τα δικά του, πρέπει να τιμά εκείνος που φιλοδοξεί να γίνει μέγας άνδρας, αλλά τα δίκαια	Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία εκφέρεται με οριστική ενεστώτα και δηλώνει πραγματική ηθική αναγκαιότητα. πρέπει: απρόσωπο ρήμα. τον εαυτό του: άμεσο αντικείμενο στο «να τιμά». του: γενική κτητική στο «εαυτό». τα δικά του: άμεσο αντικείμενο στο «να τιμά»· τα δίκαια: άμεσο αντικείμενο στο εννοούμενο «να τιμά», ύστερα από το αντιθετικό «αλλά». Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική

			πρόταση, η οποία εισάγεται με το «να», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και λειτουργεί ως υποκείμενο στο απρόσωπο «πρέπει». να τιμά: ρήμα. εκείνος: υποκείμενο στο «να τιμά». Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση, η οποία εισάγεται με το «που», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό, και λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο «εκείνος». που: υποκείμενο στο «φιλοδοξεί». φιλοδοξεί: ρήμα. Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, η οποία εισάγεται με το «να», εκφέρεται με υποτακτική και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «φιλοδοξεί». να γίνει: ρήμα. εκείνος: εννοούμενο υποκείμενο. άνδρας: κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο. μέγας: επιθετικός προσδιορισμός στο «άνδρας».
ἐάντε παρ' αὐτῷ ἐάντε παρ' ἄλλῳ μᾶλλον πραττόμενα τυγχάνη.	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική, που εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό. τὰ δίκαια: υποκείμενο στο τυγχάνη & στο πραττόμενα παρ' αὐτῷ: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο πραττόμενα παρ' ἄλλῳ: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο πραττόμενα μᾶλλον: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού στο πραττόμενα πραττόμενα: κατηγορηματική μετοχή τυγχάνη: ρήμα	είτε από τον ίδιο, είτε από κάποιον άλλο έτυχε να πράττονται	Κύρια παρενθετική πρόταση κρίσεως, η οποία εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό τυχαίνει: απρόσωπο ρήμα. από τον ίδιο: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο «να πράττονται». από άλλον: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου. κάποιον: επιθετικός προσδιορισμός στο «άλλον». να πράττονται: δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση ως

			υποκείμενο στο απρόσωπο «τυχαίνει» Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, εισάγεται με τον βουλητικό σύνδεσμο να και εκφέρεται με υποτακτική. Λειτουργεί ως υποκείμενο στο απρόσωπο «τυχαίνει». να πράττονται: ρήμα, παθητικής διάθεσης. τα δίκαια: εννοούμενο υποκείμενο στο «να πράττονται».
Ἐκ ταύτου δὲ ἁμαρτήματος τούτου καὶ τὸ τὴν ἁμαθίαν τὴν παρ’ αὐτῷ δοκεῖν σοφίαν εἶναι γέγονε πᾶσιν·	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική, που εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό. Ἐκ ἁμαρτήματος: εμπρόθετος προσδιορισμός της προέλευσης στο γέγονε ταύτου: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἁμαρτήματος τούτου: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο ἁμαρτήματος τὴν ἁμαθίαν: υποκείμενο στο εἶναι τὴν παρ’ αὐτῷ: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο τὴν ἁμαθίαν τὸ δοκεῖν: έναρθρο απαρέμφατο ως υποκείμενο στο γέγονε σοφίαν: κατηγορούμενο στο τὴν ἁμαθίαν εἶναι: υποκείμενο στο τὸ δοκεῖν & ειδικό απαρέμφατο γέγονε: ρήμα πᾶσιν: δοτική προσωπική του κρίνοντος προσώπου	Απ’ αυτό το ίδιο σφάλμα συμβαίνει σε όλους να νομίζουν ότι η αμάθειά τους είναι σοφία·	Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία εκφέρεται με οριστική ενεστώτα και δηλώνει μια γενική πραγματικότητα. • συμβαίνει: απρόσωπο ρήμα. • απ’ αυτό το ίδιο σφάλμα: εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας ή της προέλευσης στο «συμβαίνει». • αυτό: επιθετικός προσδιορισμός στο «σφάλμα». • ίδιο: επιθετικός προσδιορισμός στο «σφάλμα». • σε όλους: έμμεσο αντικείμενο ή εμπρόθετος προσδιορισμός του προσώπου στο οποίο συμβαίνει κάτι. «να νομίζουν» Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, η οποία εισάγεται με το «να», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και λειτουργεί ως υποκείμενο στο απρόσωπο «συμβαίνει». • να νομίζουν: ρήμα. • όλοι: εννοούμενο υποκείμενο, το οποίο προκύπτει από το «σε όλους». «ότι η αμάθειά τους είναι σοφία» Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, η οποία

			εισάγεται με το «ότι», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί παρουσιάζει το περιεχόμενο της γνώμης ως πραγματικό από την οπτική του υποκειμένου, και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «να νομίζουν». • η αμάθειά τους: υποκείμενο στο «είναι». • τους: γενική κτητική στο «αμάθεια». • είναι: συνδετικό ρήμα. • σοφία: κατηγορούμενο στο «η αμάθειά τους».
ὅθεν οὐκ εἰδότες ὥς ἔπος εἶπεν οὐδέν, οἰόμεθα τὰ πάντα εἶδέναι, οὐκ ἐπιτρέποντες δὲ ἄλλοις ᾧ μὴ ἐπιστάμεθα πράττειν,	ὅθεν: επιρρηματικός προσδιορισμός της προέλευσης στο οἰόμεθα εἰδότες: εναντιωματική μετοχή συνημμένη στο εννοούμενο υποκείμενο του ρήματος ἡμεῖς ὥς ἔπος εἶπεν: εἶπεν: ἀπόλυτο ἀπαρέμφατο / ἔπος: αντικείμενο στο εἶπεν οὐδέν: αντικείμενο στο εἰδότες οἰόμεθα: ρήμα ἡμεῖς: εννοούμενο υποκείμενο στο οἰόμεθα & στο εἶδέναι τὰ πάντα: αντικείμενο στο εἶδέναι εἶδέναι: αντικείμενο στο οἰόμεθα & ειδικό ἀπαρέμφατο ἐπιτρέποντες: τροπική / αιτιολογική μετοχή συνημμένη στο εννοούμενο υποκείμενο του ρήματος ἡμεῖς ἄλλοις: ἔμμεσο αντικείμενο στο ἐπιτρέποντες πράττειν: ἄμεσο αντικείμενο στο ἐπιτρέποντες Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση που εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία ᾧ, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως αντικείμενο του πράττειν. ᾧ: αντικείμενο στο μὴ ἐπιστάμεθα ἡμεῖς: εννοούμενο υποκείμενο στο μὴ ἐπιστάμεθα μὴ ἐπιστάμεθα: ρήμα	Και για τούτο, ενώ δεν ξέρουμε τίποτε, για να χρησιμοποιήσω αυτήν την έκφραση, νομίζουμε πως ξέρουμε τα πάντα, και μη επιτρέποντας στους άλλους να κάνουν αυτά που δεν ξέρουμε εμείς,	Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει μια γενική πραγματικότητα. για τούτο: εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας νομίζουμε: ρήμα. εμείς: εννοούμενο υποκείμενο. Δευτερεύουσα επιρρηματική εναντιωματική-παραχωρητική πρόταση, η οποία εισάγεται με το «ενώ», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει πραγματικό γεγονός, και προσδιορίζει το «νομίζουμε». • δεν ξέρουμε: ρήμα. • εμείς: εννοούμενο υποκείμενο. • τίποτε: ἄμεσο αντικείμενο στο «ξέρουμε». Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, παρενθετική, η οποία εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο «για να», εκφέρεται με υποτακτική αορίστου και δηλώνει τον σκοπό με τον οποίο χρησιμοποιείται η συγκεκριμένη διατύπωση.

- να χρησιμοποιήσω: ρήμα.
- εγώ: εννοούμενο υποκείμενο.
- αυτήν την έκφραση: άμεσο αντικείμενο.
- αυτήν: επιθετικός προσδιορισμός στο «έκφραση».

Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο «πώς», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί αποδίδει το περιεχόμενο της γνώμης ως πραγματικό από την οπτική του υποκειμένου, και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «νομίζουμε».
 ξέρουμε: ρήμα.
 εμείς: εννοούμενο υποκείμενο.
 τα πάντα: άμεσο αντικείμενο· ουσιαστικοποιημένο επίθετο.
επιτρέποντας: επιρρηματική τροπική / αιτιολογική μετοχή, συνημμένη στο εννοούμενο υποκείμενο «εμείς».
 στους άλλους: έμμεσο αντικείμενο στο «επιτρέποντας».

Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, η οποία εισάγεται με το «να», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και λειτουργεί ως αντικείμενο στο «επιτρέποντας».
 να κάνουν: ρήμα.
 οι άλλοι: εννοούμενο υποκείμενο.
 αυτά: άμεσο αντικείμενο στο «να κάνουν».

Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση, η οποία εισάγεται με το «που», εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το πραγματικό, και

			λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο «αυτά». που: άμεσο αντικείμενο στο «δεν ξέρουμε». δεν ξέρουμε: ρήμα. εμείς: υποκείμενο στο «δεν ξέρουμε», δηλωμένο για έμφαση και αντιδιαστολή προς τους «άλλους».
αναγκαζόμεθα άμαρτάνειν αὐτοὶ πράττοντες.	Κύρια πρόταση κρίσεως, καταφατική, που εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει το πραγματικό. αναγκαζόμεθα: ρήμα άμαρτάνειν: αντικείμενο στο αναγκαζόμεθα αὐτοὶ: ονοματικός ομοιόπτωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο ἡμεῖς ἡμεῖς: εννούμενο υποκείμενο στο αναγκαζόμεθα & στο άμαρτάνειν πράττοντες: τροπική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος ἡμεῖς	αναγκαζόμαστε να τα κάνουμε λανθασμένα οι ίδιοι.	Κύρια πρόταση κρίσεως, η οποία συνδέεται παρατακτικά με την προηγούμενη κύρια μέσω του συμπλεκτικού συνδέσμου «και» και εκφέρεται με οριστική ενεστώτα. αναγκαζόμαστε: ρήμα παθητικής διάθεσης. εμείς/οι ίδιοι: υποκείμενο στο «αναγκαζόμαστε». Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, η οποία εισάγεται με το «να», εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα και λειτουργεί ως αντικείμενο ή αναγκαίο συμπλήρωμα στο «αναγκαζόμαστε». να κάνουμε: ρήμα. οι ίδιοι: εμφατικό υποκείμενο στο «να κάνουμε», ισοδύναμο με «εμείς οι ίδιοι». τα: άμεσο αντικείμενο στο «να κάνουμε»· αναφέρεται στο προηγούμενο «αυτά». λανθασμένα: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο «να κάνουμε».